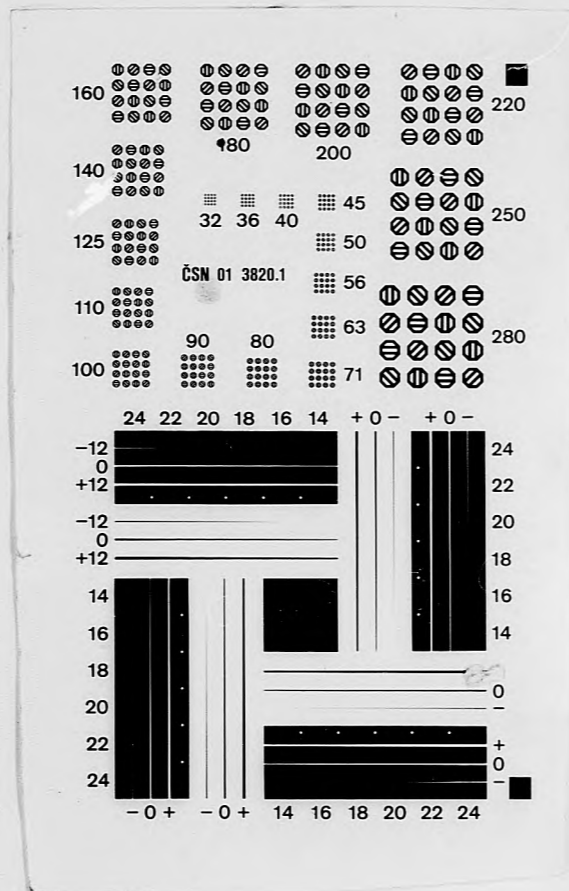
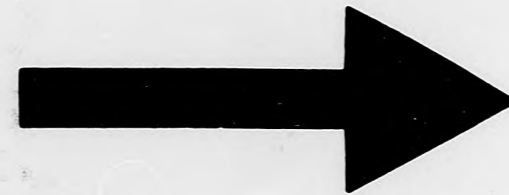


OSZK.



1990



1: 10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/ 9169

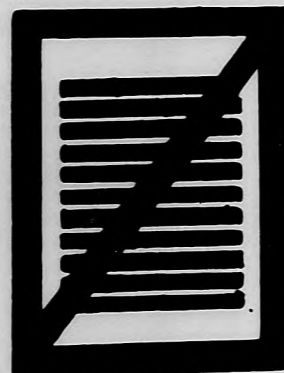
1963 = M'RCIUS 29



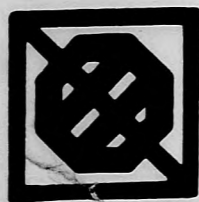
A MIKROFILMEZÉS BŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP



AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES



AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK



AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK

1963. /évf.nélk./

jan.1-dec.31.

Hiány: jan.11. 39.lap., febr.3. 15-18.lap., febr.7. 25.lap.,
febr. 15. 59.lap., márc.2., márc.15. 24.lap., márc.29.
21.lap., máj.17. 39.lap., máj.23. 45.lap., jun.3. 35.
lap., jun.9. 11.lap., jun.25. 31.lap., jul.11. 11.lap.,
jul.18. 9.lap., jul.30. 23.-?lap., szept.18. 11.lap.,
okt.10. 7.lap., okt.25. 40.-?lap., nov.9. 27.lap.,
nov.10. 3.lap., dec.21. 13.lap.

bb 67. mai szovjet költők estje a pen klubban

sze/m/sr

1963. március 28.

a magyar pen klub csütörtökön rendezte a könyvklubban a mai szovjet költők estjét. sőtér istvánnak, a magyar pen klub elnökének megnyitója után kardos lászló egyetemi tanár tartott bevezető előadást. a műsoron jevtusenko, martinov, paszternák, rozsgyesztvenszkij, tvardovszkij, vinokurov és voznyeszenszkij verseiből básti lajos, berek katalin, bitskey tiber, csernus mariann és keres emil adott elő. sosztakovics és kniper zongoraműveit ungar imre tolmácsolta. /mti/

...-

- 98 -

PK
- vége



MTI.

Kiadja a Magyar Írók Társasága, Budapest, I. Dóm utca 6-7. Telefon: 150-400, 350-000

A szerkesztést és kiadást a vezetőségüké felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963 március 29.

bb 1. Lakást ígért, pénzt csalt ki - két évi és négyhónapi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/gg vm sr

1963. március 29.

román sándor budapesti lakos, a marx téren, a rákóczi ut és az akácfa utca sarkán a fik hirdetőtáblák előtt megismerkedett több olyan személlyel, akik albérleti lakást kerestek. bizalmukba férközött, lakást ígért nekik, s ezen a címen nagyobb összeget csalt ki tőlük.

a központi kerületi bíróság két évi és négyhónapi szabadságvesztésre ítélte román sándort és kötelezte a jogtalanul felvett pénz visszafizetésére. /mti/

...-

bb 2. „dupla vagy semmi,, a műszaki egyetemen

1 s/tm vm sr

1963. március 29.

a budapesti műszaki egyetem kiszervezetének kulturális bizottsága az idén is megrendezi az egyetemi fiatalok hagyományos tavaszi fejtörő-versenyét. a népszerű kvíz-játék résztvevőinek irodalmi, zenei, politikai és technikai tájékozottságukról kell számot adni. az április 10-1 „dupla vagy semmi,, fejtörőverseny győztese kéthetes belföldi nyaralásra szóló beutalót kap. a verseny helyezettjei is értékes jutalmakban részesülnek. /mti/

...-

bb 3. érdekes kísérlet óbudán a társadalmi ügyintézés körének szélesítésére - a lakóknak adják át a házirend megsértésével kapcsolatos panaszok elbírálását

1 zs/zs vm sr

1963. március 29.

a harmadik kerületi tanács az elmúlt évben sok társadalmi aktivistát vont be a közigazgatási feladatok megoldásába. óbudán például az elsők között vonták be a lakosság képviselőit a köztisztasági, szocialista együttélési, kereskedelmi és egyéb szabálysértések kivizsgálásába és az eljárások lefolytatásába.

/folyt.köv./

- 1 -

PK

/bb 3. érdekes.....1.folyt/vm

a tapasztalatok olyan kedvezőek voltak, hogy most a tanács elhatározta: újabb igazgatási munkák elvégzésére kéri fel aktivistáit. a tervek szerint a körzetekben ugynevezett békéltetési bizottságokat alakítanak három-három taggal. a társadalmi munkásokból álló kis testületek a házirend megsértésével kapcsolatos - sajnos, nagyon gyakori - panaszok „gazdái” lesznek. a bizottságok egyaránt meghallgatják majd a feljelentőket és az elkövetőket; s elsősorban a notorius perlekedők, összeférhetetlen társbérletű ügyeivel foglalkoznak majd. a házirend megsértőit természetesen figyelmeztetik, de emellett fő feladatuk lesz a házon belüli perpatvar megszüntetése, a haragosok, veszekedők összebékítése. ha a békítés eredménnyel jár, az ügy részleteit jegyzőkönyvben rögzítik, s ebbe belefoglalják azt is, hogy a vitás kérdések megoldódtak, további eljárásra nincs szükség. abban az esetben, ha a bizottság hiába fáradozik, eredménytelen a békítési kísérlet - természetesen a tanácsnál tesznek pontot az áldatlan perlekedés végére.

a tanács illetékesei egyébként azt tervezik, hogy ha az új társadalmi szervek sikerrel birkóznak meg feladataikkal és beváltják a hozzájuk fűzött reményeket, hatáskörüket kiterjesztik az ugynevezett birtokháborítási, sőt a veszélyes fenyegetési ügyek intézésére is./mti/

- . -

bb 4. érdekes zrínyi dokumentumokat, másfélkiló ezüstöt ajánlottak fel a szigetvári vár barátok körének céljaira

vid fm/tné vm fm

1963. március 29.

szigetváron a hazafias népfront égisze alatt 350 taggal működik a várbarátok köre. tagjai gondozzák a község tizenöt műemlék-és műemlékjellegű épületét, résztvesznek a várudvar parkosításában, csinosításában, évenként ők rendezik a vár egykori hősiességének emlékező ünnepségeket. 5000 példányban ismertető füzetet jelentettek meg szigetvárról és környékéről. negyvenkét képet helyeztek el szigetvár forgalmas pontjain, a község lakossága részére pedig „mit kell tudni szigetvárról?”, címmel évente szellemi vetélkedőt rendeznek, hogy minél több lakost felkészítsenek a községbe látogatók tájékoztatására.
/folyt.köv./

- 2 -

/bb 4. érdekes.....1.folyt./vm

munkájuk nyomán valóságos zrínyi-kultusz alakult ki szigetvárott és ma már a község vezetői is meghallgatják a várbarátok körének véleményét a községrendezési kérdésekben.

a várbarátok köre alapszabály szerint működik, közgyűléseket tart s a tagsági díjakból gazdálkodik. hárman - mozzgai józsef, pandur tiber, haraszti sándor - másfélkiló ezüstöt ajánlottak fel, amelyből szigetvár oroszlanos címerével diszitett jelvényeket verettek és ezekkel a kör legtevékenyebb tagjait tüntetik ki. a közgyűlés határozata alapján eddig kilencen kaptak ezüstjelvényt.

új történeti dokumentumokkal is gazdagítják a zrínyi múzeumot a várbarátok tagjai: lukács ernő gimnáziumi tanuló egy 1700-as évek elején kiadott krónikát hozott, amely sok nevet említ szigetvár védőivel és felveti a habsburgok felelősségét szigetvár pusztulásáért. dr.zákányi ferenc a költő zrínyi miklós 1664-es téli hadjáratát ábrázoló eredeti térképet, özv. hartwig jánosné pedig az 1848-as szabadságharc idején európa országait bejáró hartwig ádám kádárlegény vándorkönyvét juttatta el a várbarátok kör vezetőségének./mti/

- . -

bb 5. toronyházat kap a nagyvárad tér - megkezdtek a budapesti orvostudományi egyetem 24 emeletes új épületének tervezését

i sb/sze vm vg

1963. március 29.

a budapesti orvostudományi egyetem nemsokára új otthont kap a nagyvárad térenél, az üllői út és a mező inre út sarkánál. südi ernő és wagner lászló építész, valamint fehér miklós statikus, az ipari és mezőgazdasági tervező vállalat mérnökei most kezdték meg a tervezési munkákat.

az új egyetemi épület nemcsak az orvosképzés és a tudományos kutatás fejlesztése, hanem budapest városképének korszerűsítése miatt is jelentős. az építészek a nagyvárad tér fontos forgalmi csomópontját hangsúlyozzák azzal, hogy 24 emeletesre tervezik az egyetem épületét. ez a mintegy 80 méteres épület már nagyobb lesz, mint az sztk palota tornya, az országház és az istván bazilika után tehát a bote-tömb lesz budapest legmagasabb épülete.
/folyt.köv./

- 3 -

/bb 5. toronyházat...1.folyt./vm

az egyetemi oktatás lebonyolítására egy emeletes épületet terveznek, amelyben a régi 250 helyett 400 személyes előadótermet, 800 személyes dísztermet, 12 szemináriumi helyiséget, 15 gyakorló laboratóriumot és nagy éttermet építenek. ennek a széles épületnek az előcsarnokából öt személyfelvonó szállítja majd a tanárokat és a kutatókat a magas toronyház emeleteire, amelyeken összesen nyolc tanszék kapja meg a korszerű laboratóriumokkal felszerelt otthonát.

a tervezők az év közepére állítják össze a bote-tömb berunázási programját és az esetleges változtatások, illetve a jóváhagyás után még az idén megkezdik a részletes rajzok elkészítését. így előreláthatóan 1967-ben kerül sor a nagy építkezés befejezésére.
/mti/

- . -

bb 6. újra bikaborjut ellett a „kincst érő,, szegfü 5.

vid/j/m/ie

1963. március 29.

szalai sándor sokorópátkai termelőszövetkezeti tag birtokában van az ország egyik legértékesebb tehene, az ötös számú szegfü. 1957. óta áll törzskönyvi ellenőrzés alatt, s azóta évente 8.000-10.000 liter tejet fejnek tőle. az országos tejtermelési versenyben nem egy esetben szerepelt az elsők között. a kiváló tehén nemcsak a tejjel hoz szép jövedelmet gazdájának - jóllehet ez az összeg is évi 15.000-16.000 forintra rug -, hanem utódai útján is. eddig nyolc utódot hozott a világra, s most ellette negyedik bikaborját. az értékes tehén „fiait,, 14 hónapos korukban veszi meg a magyarkereszturi mesterséges termékenyítő állomás, ahol már kettő van közülük, s rövidesen elszállítják a harmadikat is. szalai sándor egy fiatal bikáért 30.000-35.000 forintot kap -, egy év múlva ennyi lesz az értéke a szegfü 5. legifjabb utódának is. /mti/

bb 7. negyvenkét ország tudományos intézeteivel cserélnek magvakat a magyar erdészeti kutatók

i so/gg/m/

1963. március 29.

az erdészeti tudományos intézet részben az új erdőtelepítések-nél is használható fajta felkutatása érdekében, részben a tájékozódás és ismeretterjesztés céljából 42 ország tudományos intézeteivel alakított ki mag-cserét.

egy év alatt 1133 mintát küldtek el és 1082 minta érkezett. erdei magvakat tartalmazó csomagot küldtek többek között a dél-afrikai unióból, finnországból, kanadából, monacóból, svédországból, s hasonló küldemény indult utnak algériába, argentinába, a dominikai köztársaságba, japánba, thaiföldre, újzealandba. a cserénél főleg a ritka fajok iránt érdeklődnek, s hazánkból a legtöbb mintát a híres kámoni arborétum fenyőgyűjteményéből kérték. /mti/

- 4 -

bb.8. szervezettebbé teszik hatezer szálláslakó és vidékről bejáró munkás művelődését óbudán

l/hi/n/sr

1963. március 29.

a 3. kerületi párbizottság több mint ötezer dolgozóra kiterjedően megvizsgálta, hogyan foglalkoznak a párt- és szakszervezeti bizottságok a szállásokon lakó, valamint a vidékről bejáró munkások politikai és kulturális nevelésével. a két említett réteg ugyanis óbuda munkásságának jelentős részét teszi ki, - számuk meghaladja a hatezret, - többségük, szakmai ismereteik gyarapítása kétszeres tördést igényel.

több kezdeményezés történt már a kerületben, hogy a munkásszállás barátságos otthon, s ugyanakkor a népművelés iskolája is legyen az ott lakók számára. a kerületben példaként említik a vasutépítő vállalatot, amely parkettás, szőnyeges, ragyogóan tiszta munkásotthonot teremtett dolgozóinak. példáját követve az elmúlt évben 9 üzem televíziót és más kedvelt szórakoztató eszközt vásárolt az otthonok részére. 12 szállásnak saját letéti könyvtára van, meghonosodtak a négy-hat előadásból álló ismeretterjesztő sorozatok, sőt a magyar hajó- és darugár és a goldberger textilművek munkásakadémiát is indított az óbudai telepein lévő szálláshelyeken. a tanács művelődési osztálya évenként 20 előadást rendez a kisebb otthonokban, ahol pedig a közelben művelődési ház van, ott azok hatáskörébe tartozik a szállások kulturális életének fejlesztése.

nehezebben megoldható feladat a kerület üzemibe naponta bejáró, mintegy négyezer vidéki munkás művelődése. az utazással eltöltött napi többórás időkiesés miatt csak körülbelül egynegyed részük használja ki az üzemek által nyújtott művelődési lehetőségeket, könyvtárakat, kulturális otthont, stb. a kerület illetékesének véleménye szerint az üzemi szakszervezeti bizottságokkal és az érdekeltektől közösközve tanácsokkal közösen létesítendő társadalmi bizottságok segítségével lehetne megoldani ezt a problémát. a bejáró munkások művelődési igényeinek felkeltésére a rövid témájú ismeretterjesztést, az olvasás megkedveltetését és a sajátos körülményeikhez igazodó klubélet kialakítását tartják a legalkalmasabbnak. később az ugynevezett bejáró központokban általános iskolát indítanak, művészeti csoportokat szerveznek, s egy-egy községet, ahonnan nagyobb munkáscsoportok járnak be a fővárosba, valamelyik érdekeltektől üzem patronálja majd. /mti/

..-

8.50/n

-5-

le

NE

bb.9. április 1-én megalakul az öntődei vállalat és a magyar golyóscsapágyművek

1/sl/n/vg

1963. március 29.

az ipar átszervezésének folyamatában április 1-én újabb üzemeket vonnak össze a kohó- és gépiparban. tizenhat öntőde összevonásával megalakul az öntődei vállalat, míg a debreceni és a diósdai csapágygyárak magyar golyóscsapágyművek néven egyesülnek.

egységes vezetés alá kerül az újpesti vasöntőde, a kőbányai vas- és acélöntőde, az öntődei formázóanyagok gyára, az acél-öntő- és csőgyár, a faáru- és mintakészítő gyár, a soroksári vasöntőde, a motoröntvénygyár, az öntőde- és kovácsológyár, a szegedi vasöntőde, a munka vasöntőde, a mohácsi gépgyár, a ganz mávág ganz utcai kéregöntődéje, a mosonmagyaróvári fémszerelvénnygyárkiszvárdai vasöntődéje, az elzett vasárugyár soproni- a kőszegi gépgyár győri, - valamint a hajtómű- és felvonógyár egri vasöntődéje.

az öntődék eddigi széttagoltsága, az egységes irányítás hiánya a műszaki fejlesztésben és a termelékenység alakulásában egyaránt zavarokat okozott. szétaprózódtak a termelő eszközök, gyakran végeztek párhuzamos munkákat, s igen nehéz volt megteremteni az egységes öntődei technológiákat. az összevonás eredményeként szakosítják a termelést, s ennek megfelelően osztják el a termelőeszközöket. a sorozatgyártás növekedése révén előreláthatólag 5-10 százalékkal tudják növelni a termelési kapacitást, az önköltség pedig 3-5 százalékkal csökken. az átszervezés természetesen nem vonatkozik a különböző gépipari üzemekbe telepített öntődékre, így is azonban teljes egészében érinti a hazai kéregöntvénygyártást, a temperöntvénygyártás ötven százalékát, a szürkevas és az acélgyártásnak pedig körülbelül egyharmadát. /mti/

--

9.56/n

-6-

bb 10. megkezdődött a textilfestőgyár rekonstrukciója - a bővítés és korszerűsítés után évente 17 millió négyzetméterrel több kelme hagyja majd el a gyárat

i sz/sze szb vg

1963. március 29.

ötéves tervünk időszakában mintegy 30 százalékkal növekszik a pamut- és műszálszövetek gyártása. a szövet és a hozzá szükséges fonál előállítását főként a vidéki gyárak bővítésével fokozzák, az ugynevezett nyerstextil végső munkafolyamatait, festését, mintázását pedig továbbra is a fővárosban működő kikészítő gyárak végzik. ezért budapesten mind a négy nagy textil kikészítő gyárban jelentős korszerűsítést hajtanak végre. nagyobb építkezéssel járó beruházásra azonban a textilfestőgyár bizonyult a legalkalmasabbnak, mert ez a szentendrei uti, közvetlenül a dunaparton fekvő üzem nincs annyira a lakóházak közé ékelődve, mint a többi óbudai kikészítő gyár.

a textilfestőgyárban új épülettömböt emelnek, ahol fehérítő, bolyhozó műhely, készáru raktár és több más részleg kap helyet. a fehérítőben a legújabb technológiának megfelelően folyamatos munkát alakítanak ki. az épület alapozásához szükséges földmunkák már megkezdődtek.

a textilfestőgyár rekonstrukciója 200 millió forintos beruházást kíván. a teljes átalakítás, bővítés 1966-ra fejeződik be, s addig a jelenlegi termelés csaknem ötven százalékkal növekszik. a rekonstrukció után évente 17 millió négyzetméterrel több nemeskikészítésű textil kerül ki a gyárból. főként a sűrű szövésű finomabb anyagok, mint például a gyöngyike és levendula elnevezésű kelme színezése, mintázása vár a textilfestőgyárra.

a rekonstrukcióhoz szükséges első gépek, köztük egy szövetszártó feszítő-berendezés, impregnáló gép, két selyemfényt adó kalander és hengernyomógép már meg is érkezett a gyárba. /mti/

--

bb 13. „szerencsetelep,, a balaton partján

vid bog szb ki

1963. március 29.

a balaton északi partjának egyik legszebb helyén, balatonalmádiban az új strandfürdőtől keletre vikendtelepet épít a sportfogadási és lottó igazgatóság. egy-egy a táj jellegéhez jól illő épületben általában hat lakóegységet képeznek ki, amelyek mindegyike lakószobából, mosdóból és főzőfülkéből áll. a világítással, közműekkel ellátott vikendtelep épületeinek fele - 22 lakóegység - június 15-ig elkészül.

a beépített butorokkal ellátott hétvégi nyaralókat lottó tárgynyereményként sorsolják. /mti/

--

9.00/n

-7-

bb 11. népi ellenőrök vizsgálata 29 könnyüipari vállalatnál

i di/gk-lm sr

1963. március 29.

figyelemre méltó megállapításokkal zárult a népi ellenőrök egyik legutóbbi, nagyon is közérdekű vizsgálata, amely a könnyüipar több fontos iparágának termékeivel foglalkozott. a tárca iparigazgatóságainál, valamint ezek 29 vállalatánál szerzett tapasztalatokból kitűnt, hogy a minőség alakulása nem tartott lépést a termelés és a termelékenység növekedésének ütemével.

a vizsgálat rámutatott, hogy a vállalatok termékeik egy részét indokolatlanul minősítették első osztályúnak, olyan esetekben is, amikor azok minősége nem felelt meg a követelményeknek. a statisztikák adataiból például kitűnik, hogy a belkereskedelem átvevő szervei egy év alatt a cipők 22.3, a pamutárak 21.3, a selymek 18.2, a készruhák 13.6 százalékát voltak kénytelenek visszavetni különböző hibák miatt. a rossz munka károkat okozott a gyártóknak, s rajtuk keresztül a népgazdaságnak. a vizsgált iparágak vállalatai egy év alatt több mint 13 millió forintot fizettek ki minőségi kötbér címén. az úgynevezett osztályos áruk miatt pedig több mint 142 millió forintot kitevő árengedményt kellett tenniük.

a népi ellenőrök rámutattak, hogy a helyzeten nagyobb felelősségérzettel, körültekintéssel és az érvényben levő előírások szigorú megtartásával sokat lehetne javítani. az elmúlt években ugyanis elsősorban a mennyiség növelésére, a választék bővítésére irányult az iparvezetés figyelve, s háttérbe szorult a minőség javítása. nem biztosították kellően a különböző fontos előírások betartását. a vállalatok pedig, jóllehet sokszor hivatkoznak arra, hogy mind inkább elavul gépparkjuk, sokszor még a rendelkezésre álló korszerű berendezéseket sem használják ki megfelelően. többször megesett például, hogy a minőségjavítást szolgáló gépek, műszerek, szakszerűtlen kezelés, alkatrészhiány vagy egyéb okok miatt hosszabb ideig álltak. felfigyeltek arra is, hogy az érintett területek tudományos kutatóinak programjában nem szerepelnek kellő súllyal a minőség javítását elősegítő témák. megesik azonban, hogy akadnak feladatok, amelyek megoldására évek óta vár az ipar. változtatni kellene azon is - javasolták a népi ellenőrök, - hogy az új eljárások egy részét egyáltalán nem, vagy csak késedelmesen vezetik be az üzemekben. sajnálatos, hogy sem a kutató intézetek, sem pedig a gyárak szakemberei nem használják ki megfelelően a nemzetközi tapasztalatcsere lehetőségeit. sokhelyütt új technológia kidolgozására is szükség lenne. a cipőiparban még mindig nem oldották meg az új műanyagok felhasználásának problémáit.
/folyt.kö.
0 9.07/n

-8-

le

bb11. / népi ellenőrök...1.folyt./-lm

a vizsgálat felhívta arra is a figyelmet, hogy sok még a tennivaló az anyagi érdekelttség növelésének területén. a prémiumfeltételek gyakran voltak formálisak, a prémium pedig sokszor fizetéskiegészítés jellegűnek bizonyult. megesett, hogy a vállalatoknál alkalmazott ár-, illetve prémiumrendszer nemhogy segítette, hanem inkább akadályozta a minőség javítását. előfordult, hogy a különböző önköltségcsökkentési vagy devizamegtakarítási szempontok olyan alap- és segédanyagok felhasználására ösztönöztek, amelyek nem feleltek meg a követelményeknek. szép számmal akadt példa arra is, hogy azért nem vezették be a minőséget javító új eljárást, mert az átmenetileg kissé növelte volna az önköltséget.

a népi ellenőrök tapasztalatait megtárgyalták az illetékes vezetőtestületek és az érdekelt területek vezetői pedig hozzákezdtek a feltárt hiányosságok megszüntetéséhez./mti/

-. -

bb 14. új tejüzem építését kezdték meg pécsen

vid sze-lm ki

1963. március 29.

pécs nyugati városnegyedében új tejüzem építését kezdték meg. az 52 millió forint költséggel megvalósuló tejkombinát minden tekintetben kielégíti a több mint 120 000 lakosú város igényeit, sőt komlót is innen látják majd el tejjel, tejtermékkel. az üzemet modern berendezésekkel, automatagépekkel szerelik fel. ezek nagyrésze külföldről, angliából, németországból és csehszlovákiából érkeznek. az új üzemben egy műszak alatt 50 000 liter tej kezelésére lesz lehetőség, ezenkívül naponta 20 000 darab vaj, 3 000 kiló ömlesztett sajt, nagy mennyiségű kefir, joghurt és kakaó készül majd. a tej kezelése higiénikusan, teljesen zárt rendszerben történik. felszerelnek tejtisztító centrifugát is, amely a tejből a pasztörizálás előtt nemcsak a látható szennyeződést távolítja el, hanem a baktériumok nagy részét is kicsapja. az üzemi próbák megkezdését a jövő év őszére tervezik./mti/

-. -

bb 18. csónaképítő úttörők szombathelyen

vid fm/tné-m fm

1963. március 29.

a szombathelyi magyar lászló úttörőház vízi-úttörői még a télen megkezdtek előkészületeket a nyári turákra. szakember irányításával két csónakot készítettek. az egyik tizszemélyes úgynevezett örsi csónak, a másikban négyen foglalhatnak helyet. „flottájuk”, most már nyolc csónakból áll. a negyven víziúttörő a rábán tölti a szünidő egy részét. élményeiket fényképeken, úttörőriportokban örökítik majd meg./mti/

-. -

9.14/n

-9-

le

bb 12. a második félévben megkezdik a hajduszoboszló-szolnok-budapesti földgázvezeték építését - hatvan kilométeres gázvezeték a főváros körül - nagyarányu beruházások a kőolajtermelés és feldolgozás fejlesztésére

szf/te szb vg

1963. március 29.

a párt gazdaságpolitikájának az ipar szerkezeti átalakítására vonatkozó irányelvei szerint a második öt éves tervben megváltozik az ország energiámérlegének összetétele. a szén részaránya a tüzelőanyagfelhasználásban 1958-cal szemben 75.8 százalékról 66.3 százalékra csökken, a szénhidrogéné, az olajé és a földgázé pedig 18.3 százalékról 29.7 százalékra növekszik.

biró jános, az országos kőolaj- és gázipari tröszt beruházási főosztályának vezetője arról adott tájékoztatást, hogyan haladnak a nagyjelentőségű szerkezeti átalakítást biztosító beruházások.

amint mondotta, az eddig eltelt tervidőszakban megépített barátság kőolajvezeték, amelyen a szovjetuniótól kapunk kőolajat, a nagylengyeli olajmező jelentős kibővítése, a délalföldi mezők feltárása, a hajduszoboszlói földgázutak termelésbe állításának megkezdése, a szőnyi egymillió tonnás atmoszférikus desztilláció üzembehelyezése, nem utolsósorban a dunai kőolajfinomító beruházásának elkezdése és még számos más nagy építkezés jó kiindulási alap a változáshoz. a második öt éves terv idei szakasza újabb nagy lépés a cél felé. a termelés fejlesztésére az egész tervidőszakra előirányzott 6.3 milliárd forintos beruházási összegből több mint egymilliárdot, ezenkívül az új kőolaj- és földgázterületek felkutatására, szeizmikus vizsgálatokra, mélyfurásra szánt ötmilliárd forintból pedig 900 millió forintot használ fel. 1963-ban az országos kőolaj- és gázipari tröszt, a régi olajmezők termelési színvonalának megtartásán és az újabb mezők hozamának fejlesztésén kívül ez évi legfőbb beruházási feladat a hajduszoboszlói földgáz eljuttatása az ország különböző vidékeire, bekapcsolása ipari üzemekbe, magánháztartásokba. a hajduszoboszló-borsodi földgázvezeték tavaly megkezdett építését az idén befejezik és szoboszlói földgázzal látják el a diósgyőri, az ózdi kohászatot, a tiszai vegyikombinátot, a borsodi vegyikombinátot, miskolc városát és több ipari üzemét. ezek a munkálatok jelenleg javában folynak.

az idej második félévben újabb nagyarányu vezetéképítés kezdődik. hozzáfognak a 300 kilométeres hajduszoboszló-szolnok-budapesti földgáz gerincvezeték munkálataihoz. ugyancsak megkezdődnek a fővárost körülölelő, mintegy 60 kilométeres földgázvezeték lefektetésének munkái. a gerincvezetéken érkező hajduszoboszlói gázt az albertfalvi földgázbontó alakítja át fogyasztásra alkalmasá, a körvezeték pedig elágazásain keresztül juttatja a főváros különböző pontjaira.

/folyt.köv./
9.20/n

-10-

bb 12. /a második félévben... 1. folyt./- szb

a körvezeték 1964-ben kezdi meg az üzempróbát, még ugyanabban az évben, valamint a következőben a csepeli vasmű, a ganz-mávg, s még néhány nagy ipari vállalat gyáregységeit átalakítják földgáz tüzelésre. sok budapesti háztartás is részesül a hajduszoboszlói földgázból.

a délalföldi olajkutak kísérő gázának hasznosítására pusztaföldvár-orosháza, valamint battonya-pusztaföldvár között épül vezeték, a bajcsa-nagykanizsa vezeték megépítésével pedig nagykanizsa városát kapcsolják be a földgázellátásba.

a második öt éves terv beruházási költségeinek jelentős részét fordítják a kőolajfeldolgozás fejlesztésére. fokozott üztemben építik az idén a dunai kőolajfinomítót. a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepét új részlegekkel bővítik a gázolajok és a benzinek minőségének javítására. az idén kezdődő építkezések jövőre fejeződnek be.

a feldolgozóipar nagyarányu fejlesztésével párhuzamosan gondoskodnak a kőolajtároló és elosztóhálózat bővítéséről is. a tervidőszak végéig körülbelül 250 000 köbméterrel nő az áfor tároló és elosztó kapacitása. a fővárosban, kelenföldön a következő években nagy propán-bután tároló és elosztótelepet építenek. innen osztják majd szét a hajduszoboszlói földgáztól leválasztott butángázt azokba az országrészekbe, ahova nem jut el a földgáz távvezeték. /mti/

--

bb 15. száznolcköztségben 237 000 forint értékű mozibérlet szabolcsban

vid fm/tné szb fm

1963. március 29.

a szabolcs-szatmár megyei moziüzemi vállalat - a tavalyi tapasztalatok alapján - az idén is meghirdette az egész évre szóló mozibérletet. az érdeklődésre jellemző, hogy március közepéig 108 községben, 237 000 forint értékű bérletet vásároltak. ezeket túlnyomó többségben a termelőszövetkezetek, kisebb mértékben az állami gazdaságok és a földművesszövetkezetek váltották kulturális alapjukból azzal a céllal, hogy a jegyekkel a munkában kitűnt dolgozóikat jutalmazzák. /mti/

--

bb 16. a helyi tanács támogatásával tárnak fel egy árpádkori temetőt kunfehértón

vid fm/tné szb fm

1963. március 29.

egy 14. századból való oklevél nyomán árpádkori temetőre bukkantak a bács megyei kunfehértó község határában, az ugynevezett templomdomb környékén. az ősi temető kiásásához - amelynek sírjai a régészek megítélése szerint értékes leleteket tartalmazhatnak - rövidesen hozzákezdnek. a helyi tanács több mint 5000 forinttal járult hozzá a szörmező feltárásához. /mti/

9.26/

--

-11-

bb 17. ezer diák irodalmi és művészeti vetélkedője győrt az április 5-én kezdődő kislelő napokon

vid fm tne szb fm

1963. március 29.

április 5-én kislelő napok kezdődnek győrt. eddig a város ezer diákja jelentette be részvételét a kislelő napokon megrendezendő irodalmi és művészeti vetélkedőkre. ekkor bírálják majd el azokat a képzőművészeti, irodalmi alkotásokat, néprajzi gyűjteményeket és pedagógiai tanulmányokat is, amelyeket a kislelő bizottságának pályázatára küldtek be a megye minden részéről.

a győri versenyeken legjobb eredményt elérő fiatalok részt vesznek majd a keszthelyi helikon ünnepségen is. /mti/

--

bb 19. tutajokon sárgarépát esznek a kacsák

vid j szb ie

1963. március 29.

a kőrösök, a berettyó és a hortobágyi tógazdaságok környékén több mint 100 000 kacsa nevelnek fel ez évben az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek. a kiskacsákat háromhetes korukig a táp mellett minden nap reszelt sárgarépával etetik, s ezzel jelentősen meggyorsítják növekedésüket. a hajdunánási leni termelőszövetkezetben például 1 550 kacsa egyhónapos korára elérte az egykilós súlyt. hajdunánáson és a hortobágyon a tavalyi tapasztalatok alapján a víz közepére tutajokat építenek a kacsák etetéséhez. /mti/

--

bb 20. közös üdülőt vásároltak a balatonnál a békési járás termelőszövetkezetei

vid j szb ie

1963. március 29.

a békési járásból mind több szövetkezeti gazda utazik kirándulásra, üdülésre hazánk különböző tájaira. az alföldi parasztemberek, így a békésiek számára is a legkedveltebb pihenőhely a balaton környéke. ezért a békési járás 19 termelőszövetkezete közös üdülőt vásárolt balatonbogláron. a víz partján álló, tágas csónakházzal, gyönyörű kerttel rendelkező épületben egyszerre 40 személynek biztosítanak kényelmes pihenést. a békési járásból májusban indul az első csoport a balaton parti szövetkezeti üdülőbe. /mti/

--

9.32/n

-12-

bb 21. ötvenöt szocialista brigád borsodnádason

vid te-lm ki

1963. március 29.

a borsodnádasi Lemezgyárban az elmúlt évben 97 munkacsoport kötött versenyszereződést a szocialista cím megszerzésére. közülük a legutóbbi értékelés szerint 55 munkacsoport 560 dolgozóját érdemesítették a megtisztelő cím viselésére. számos brigád már többszörösen is eleget tett az igényes versenyforma követelményeinek. novák pál 14 tagú hengerész brigádja például 1959 óta hatodszor szerezte meg a szocialista címet. a brigád tavaly 240 000 forint értékű alapanyagot takarított meg. az újfajta versenymozgalom úttörői közé tartozik murányi Antal Kovácsbrigádja is, amely szintén hatodszor jogosult a büszke cím viselésére. /mti/

--

bb 22. kapuvárról kezelik a répcelaki transzformátor állomást

vid bog-lm ki

1963. március 29.

távkezelésű elektromos alállomást helyeztek üzembe, egyelőre kísérletképpen, az észak-dunántúli áramszolgáltató vállalat területén. a répcelaki transzformátor alállomást a tőle 24 kilométerre levő kapuvárról kezelik. az alállomást részben automatizálták, részben pedig kétcsatornás telefon érpáron gyenge áram segítségével irányítják. a telefonvonalon továbbított, egy voltnál kisebb feszültség impulzusokkal működtetik a kapcsolókat, szabályozzák a transzformátor feszültségét, mérik a feszültséget és az áramerősséget is. az esetleg bekövetkező hibák azonnal észlelhetők a kapuvári vezénylő asztalnál. /mti/

--

bb 24. tíz éves a nyíregyházi szakszervezeti művelődési ház

vid fm/tén-lm fm

1963. március 29.

tíz évvel ezelőtt kezdte meg működését a nyíregyházi móríczi zsigmond művelődési ház. ez volt a megye első szakszervezeti művelődési háza, amelyet főként munkások és családtagjaik látogatnak. tízennégy szakkörében mintegy négyszáz felnőtt és gyermek tevékenykedik. a nyugdíjasoknak külön klubszobát rendeztek be. az esti és levelező oktatásban részvevő dolgozóknak ingyenes korrepetálási órákat tartanak.

az évforduló alkalmából májusban ünnepség-sorozatot rendeznek. /mti/

--

9.40/n

-13-

bb 23. tizemeletes szálloda, művelődési ház a fő-téren -
1963 a nagy építkezések éve salgótarjánban

i so/bog szb ki

1963. március 29.

az ipartelepéből nagy várossá fejlődő salgótarján építésében az 1963-as esztendő különösen nagy előrehaladást hoz. az építőmunkások először a tavaly megkezdett építkezéseket fejezik be, de több újabb jelentős munkához is hozzáfognak.

a város főtere, amelyet már az elmúlt években nagymértékben fejlesztettek, kibővül. itt kap helyet a 10 emeletes karancs szálló, amelynek szobáiban 154 vendéget helyezhetnek el, s az épület földszintjén és első emeletén éttermet, illetve cukrászdát létesítenek. a szálloda mellett emelkedő új művelődési ház belső munkálataira 7.2 millió forintot fordítanak. a harmadik negyedévben átadják a fő-téren épülő új lakóházakat is.

a kórház bővítésére az idén 25 millió forintot fordítanak. az új gyermekosztályt, a mosodát és a kazánházat adják át. befejeződik a korszerű kenyérgyár építése, amelyre négy és félmillió forintot fordítanak.

a pécskő-utcai négy toronyházba még az idén 164 család költözhet be. a város zagyvapálfalva felé eső részén 24, az üveggyár közelében 40, az acélgyár közelében 24 lakást adnak át.

ebben az évben rakják le az új pártszékház, a megyei lapszerkesztőségi épület és nyomda alapjait. a tatárarok-i részen strandot kap a város és újabb 192 lakás építését kezdik meg. /mti/

--

bb 25. négy község együttes anyagi támogatásával új egészségügyi intézményt rendeznek be mórahalmon

vid fm tné szb fm

1963. március 29.

a csongrád megyei mórahalmon korszerű tüdőbeteg-gondozót rendeznek be az idén. az új egészségügyi intézményt négy község, mórahalom, ásothalom, ruzsa és zákányszék tanácsa együttesen készített el: a falvak - a lakosság számarányához mérten - 50 000 - 100 000 forinttal járulnak hozzá a költségekhez. csongrád megyében ez lesz az első olyan egészségügyi intézmény, amely több község együttes anyagi támogatásával készül el. /mti/

--

le

9.47/n

-14-

bb 26. huszonegy peremkerületi könyvtár szegeden

vid fm/tné-lm fm

1963. március 29.

a nagymultu szegedi somogyi könyvtár, - amelyet nyolc évvel ezelőtt alapítottak, - az egész városra kiterjedő fiókkönyvtár-hálózatot épített ki az elmúlt években. a huszonegyedik kiskönyvtárat a közelmúltban adták át rendeltetésének a felszabadulás termelészövetkezet körzetében. közös gazdaságuk központjában kölcsönözhetnek könyvet a haladás és a dózsa termelészövetkezet tagjai is. a munkások és parasztlakta peremkerületekben ugyancsak működnek fiókkönyvtárak.

ezeknek népszerűségét mutatja, hogy már most az év elején 3 000 beiratkozott olvasót tartanak nyilván, kétszázzal többet, mint a központi könyvtár. elsősorban a fiókkönyvtár-hálózat létrehozásának köszönhető, hogy a somogyi könyvtár olvasottsága a tíz évvel ezelőttinél hat-hétszeresére emelkedett. ma már havonta átlagosan harmincezer kötetet kölcsönöznek az olvasók.

a somogyi könyvtár több mint 250 000 kötete így mind inkább közkinccsé válik. ezt elősegíti a fiókkölcsönzők könyvállományának állandó frissítése, cseréje is. a tervek szerint az épülő új városnegyedekben az idén újabb kis könyvtárakat nyitnak. tervezik ifjúsági gyermekkönyvtár felállítását is. /mti/

--

bb 28. 1 000 holdas homoki terület betelepítését kezdték meg a hajdusági tsz-ek

vid j-lm ie

1963. március 29.

a szétszórt, néhányholdas kertek mellett az idén telepítenek először nagyobb területű, összefüggő gyümölcsösöket a hajdu-bihar megyei termelészövetkezetek. a debreceni, hosszúpályi, nyirábrányi határban már hozzákezdtek a csöméték kiültetéséhez. a tavasz folyamán a hajdusági tsz-ekben több mint 1 000 hold gyümölcsösöt és szőlőt telepítenek. a kertészeti kultúrákat jobbra olyan területekre terjesztik ki, amelyek szántóföldi hasznosítással mindössze néhány mázsás rozstermést hoztak. /mti/

--

le

9.50/n

-15-

bb 27. Öregek napközije a somberekli kastélyban

vid j szb fm

1963. március 29.

sombereken az új tanács a falu egészét érintő több szociális jellegű probléma megoldásához látott hozzá. a termelészövetkezeti nyugdíjasok részére napközi otthont rendez be az egykori flódesuri kastélyban. ennek berendezéséhez a tanács és a termelészövetkezet 5000-5000 forintot szavazott meg. mivel a jelenlegi 180 férőhelyes mozi az igényeket már nem elégíti ki, 500 személyt befogadó művelődési házat is építenek. ehhez egy régi tanai gazdasági épület bontott anyagát használják fel. a községi bölcsődét 50 000 forintos költséggel bővítik. az óvoda bővítésén a termelészövetkezet építőbrigádja dolgozik, munkájuk befejezése után 60 gyermek helyett 90 járhat az óvodába, és a nyáron már nem lesz szükség külön idényóvoda létrehozására. az óvodabővítés költségeit a tanács és a termelészövetkezet közösen fedezi.

a lakosság nagy helyesléssel fogadta tanács intézkedéseit és az öregek napközi otthonának megteremtéséhez, a művelődési ház építéséhez jelentős értékű társadalmi munkát ajánlott fel.
/mti/

.-

bb 30. a belviz jelölte ki a hortobágyi legelők csatornázási vonalát

vid j szb 1e

1963. március 29.

a keleti főcsatorna mentén és a hortobágy térségében jelentős területen növelik árasztásos öntözéssel a fűhozamot. az elmúlt hetekben a megyében mintegy 60 000 hold került víz alá, nagyrészt mélyebb fekvésű rétek és legelők. a vízügyi igazgatóság és a termelészövetkezetek szakemberei pontos térképet készítettek az előntött rét- és legelőterületekről: a víz visszavonulásakor megjelölték azokat a vonalakat, ameddig természetes eséssel biztosítani lehet a megfelelő vízmagasságot. ezek a térképek szolgálnak majd alapul a legelők olcsó öntözéses berendezésére. ezek alapján huzzák meg csatornanynyító ekékkel az árkokat is, amelyek egyrészt újabb területek belviz-elöntését akadályozzák meg, másrészt felfogják és a legelőkön tartják a kisebb mennyiségű vizet. a tavaszi belviz visszavonulásakor 30 termelészövetkezetben mintegy 11 000 hold legelő sáncolásához készítettek térképet. /mti/

.-

le

9.57/n

-16-

bb 29. több mint négymillió holdra terjesztik ki idén a vegyszeres gyomirtást - 800 új motoros permetezőgépet és 7 000 kiscépet kap a növényvédelem

1 cs/j-lm 1e

1963. március 29.

a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának vezetői és a növényvédő állomások igazgatói, főagronómusai értékelték az elmúlt időszak munkáját, megvitatták a soron következő növényvédelmi feladatokat. nagy bálint, a növényvédelmi szolgálat igazgatója tájékoztatásul elmondotta, hogy az utóbbi néhány év alatt a magyar növényvédelmi hálózat gyors iramban fejlődött, s javult a munkák minősége, hatékonysága is. a munkakapacitás növekedésére jellemző, hogy például az 1961. évi 1,9 millió holdról az idén több mint 4 millió holdra nő a vegyszeres gyomirtással kezelt terület.

a legfontosabb tavaszi feladatok között szerepelnek a háztáji- és szórványgyümölcsösök növényvédelmi munkái, valamint a vegyszeres gyomirtás megfelelő időben, jó minőségben történő végrehajtása. ugyancsak a „kiemelt”, feladatok közé sorolták idén a lucernások tarlóporozását és az arankafoltok rendszeres kezelését. a tapasztalatok szerint ezekkel az intézkedésekkel országosan többmillió forint értékkel növekszik az üzemek és a háztáji gazdaságok árutermelése. a szántóföldi növényeken kívül 340 000 hold szőlőt részesítenek idén ötszörös védőpermetezésben, 120 000 holdnyi üzemi gyümölcsöst kilencszer permeteznek, illetve poroznak. a háztáji - és szórványgyümölcsösök területe jelenleg 300 000 holdra tehető: ezekben körülbelül 15 millió gyümölcsfát kezelnek majd legalább két alkalommal.

a szántóföldi rovarkártevők ellen ugyancsak tervszerű védekezést folytatnak ez évben mindenütt a növényvédő állomások és a termelő üzemek. a tudományos megfigyelések alapján készített rovarprognózist a növényvédő állomások rendszeresen megküldik a termelészövetkezeteknek, állami gazdaságoknak, egyúttal tanácsot adnak a védekezés legmegfelelőbb időpontját, a védő vegyszerek használatát illetően. különösen gondot szervezik meg a bagoly-pille-fajok hernyói elleni védelmet.

az ország növényvédelmi gépparkját idén 800 nagyteljesítményű motoros permetező-porozógéppel és 7 000 kiscéppel bővítik. a kiscépek vásárlására - a tervek szerint - jelentős árkedvezményt adnak mind a termelőüzemeknek, mind pedig az egyes gazdáknak. /mti/

.-

le

10.05/ szb

-17-

bb 31. házelemek, járművek, gépalkatrészek, alumíniumból
- újabb iparágakban terjed el a magyar ezüst

i sl/ir szb vg

1963. március 29.

háznánk közismerten gazdag bauxittelepei csaknem valamennyi iparág számára fontos nyersanyagot rejtnek magukban. alumínium-feldolgozó iparunk mégis viszonylag kicsiny, mert az ország energiahelyzete nem tette lehetővé az alumíniumkohászat nagyobb mérvű kiépítését. jelenleg körülbelül 50 000 tonna alumíniumot termelnek háznánkban évente, az egy főre jutó mennyiség jóval alacsonyabb, mint a fejlett ipari országokban.

néhány iparágban mégis már évekkel ezelőtt jelentős kezdeményezések történtek az alumínium hasznosítására. a magyar hajó- és darugyár váci gyáregységének alapanyaga ma már csaknem kizárólag alumínium. magyar ezüstből készülnek a vizibuszok, a motorcsónakok, de jelentékeny mennyiségű alumíniumot használnak fel néhány más iparág is. közismertek az alumínium edények, egyéb tömegcikkok, s legújabbán az alumínium propán-bután gázpalackok. ezek azonban csak kezdeti lépések, mert külföldön nem a hajó- és tömegcikkipar, hanem az építőipar használja fel a legtöbb alumíniumot. számos fejlett országban beton helyett duplafalu, tehát jól szigetelő alumínium lemezekből készülnek a házak építőelemei, ajtó- és ablak szerkezetei. az egyesült államokban felhasznált alumínium-mennyiségnek több mint 30, svájcban pedig majdnem 20 százalékát az építőipar veszi igénybe. nálunk az arány alig 3 százalék. ennek az elmaradásnak legfőbb magyarázata, hogy jelentős bauxit kincsünk ellenére kevés tömbösített alumíniummal rendelkezünk. a helyzet azonban most a magyar-szovjet timföld és alumínium egyezmény eredményeként gyökeresen megváltozik. a kitermelt bauxitnak, illetve timföldnek nagyrészt a szovjetunióban a vízi erőművek olcsó energiájával dolgozzák fel és az így nyert alumíniumtöbbséget teljes egészében visszkapjuk. ily módon, alumínium feldolgozó iparunk ugrásszerűen fejlődik és 1980-ra már két és fél, háromszor annyi alumíniumot használnak fel háznánkban, mint amekkora az egyesült államok átlagos felhasználása 1959 és 1961 között volt.

az alumínium elterjesztése azonban nemcsak nyersanyag-, hanem technológiai kérdés is. meglehetősen nehéz feladat az alumínium hegesztése, forrasztása, szegecselése, a helyes ötvözetek kialakítása. ezért nemrég megalakult az alumínium-alkalmazás technikai tanácsadó szolgálata, amely technológiai kérdésekben szakszerű felvilágosításokat ad az érdeklődő üzemeknek. a tanácsadó szolgálat forgalma, szinte szemmel láthatóan növekszik.

/folyt.köv./
10.10/n

-18-

bb 31. /házelemek, járművek... 1. folyt./- szb

az iparterv például a legújabb dohányfermentáló üzem alumíniumból kívánja megépíteni, s ehhez szakmai segítséget kér. más vállalatok különféle gépalkatrészek, tartályok gyártásánál kívánják bevezetni az alumíniumot. a fémmunkás, épületlakatosipari vállalat, a budapesti nemzetközi vásár néhány pavilonjának szerkezetét készíti el csillogó magyar ezüstből. ebből a könnyű és építkezésre kiválóan alkalmas fémből épül a központi orvostudományi kutató intézet, alumíniumot igen nagy mennyiségben használtak fel a szegedi párt- és tanácsház, továbbá a székesfehérvári könnyűfémmű présművének építkezéseinél is.

a tanácsadó szolgálat gondoskodik a szakemberek neveléséről is. már épül az új műhely, ahol az alumínium szakemberekkel nem rendelkező üzemek dolgozóit ismertetik meg az alumínium hegesztésével, szegecselésének módjaival, és a feldolgozás technológiájával. /mti/

--

bb 32. hármas ikrek születtek baján

vid fm tné szb fm

1963. március 29.

a bajai kórházban hármas ikreknek - két kislánynak és egy kisfiúnak - adott életet a napokban harkai ferencné 29 éves fiatalasszony, a bajai állami gazdaság sertésgondozójának felesége. harkaiéknak egyébként már két gyermekük van, s most egyszerre hétre szaporodott a család tagjainak száma. az édesanya és a három újszülött jó egészségnek örvend. /mti/

--

10.13/n

-19-

bb 33. elutazott a román katonai küldöttség

t vt/te szb hk

1963. március 29.

a román néphadsereg küldöttsége, amely leontin salajan hadseregtábornoknak, a román népköztársaság fegyveres erői miniszterének vezetésével baráti látogatáson volt hazánkban, pénteken reggel elutazott budapestről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen bucsuztatták, megjelent a bucsuztatáson ferenk lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, a politikai bizottság póttagja, a magyar néphadsereg más vezetői, a tábornoki és parancsnoki kar sok tagja, pap jános belügyminiszter, puja frigyas külügyminiszterhelyettes, papp árpád, a munkásárség országos parancsnoka.

részt vettek a bucsuztatáson a román népköztársaság magyarországi nagykövetségének munkatársai, élükön mihail rosianu nagykövettel. ott voltak a budapesten akkreditált katonai és légügyi attasék közül számosan, valamint a szovjet hadsereg ideiglenesen magyarországon állomásozó csapatai parancsnokságának magasrangú képviselői, k.i. provalov vezérezredes vezetésével.

a zenekar eljátszotta a magyar és a román himnuszt, majd leontin salajan czinege lajos kíséretében ellépett a román katonai küldöttség tiszteletére kirendelt díszőrség előtt.

ezután leontin salajan hadseregtábornok mondott bucsubeszédet. megköszönte a szívélyes fogadtatást és vendégszeretetet, amelyet a delegáció országszerte tapasztalt a magyar dolgozókkal, katonákkal történt találkozásai során. hangsúlyozta: szilárd meggyőződése, hogy a látogatás hozzájárul a két szomszéd nép és hadseregeik közötti barátság további elmélyüléséhez.

czinege lajos vezérezredes válaszában kérte a küldöttséget, hogy hazatérve adják át a testvéri román népnek és a román katonáknak a magyar dolgozók, katonák forró baráti üdvözlését, valamint azt a kívánságát, hogy érjenek el újabb nagy sikereket a szocializmus építésében, a haza védelmében.

a beszédek után felhangzott az internacionalé, majd a vendégek szívélyesen elbucsuztak a megjelentektől. az ünnepélyes bucsuztatás a díszőrség díszmenetével ért véget.

a román katonai küldöttség különrepülőgépen tért vissza budapestbe. /mti/

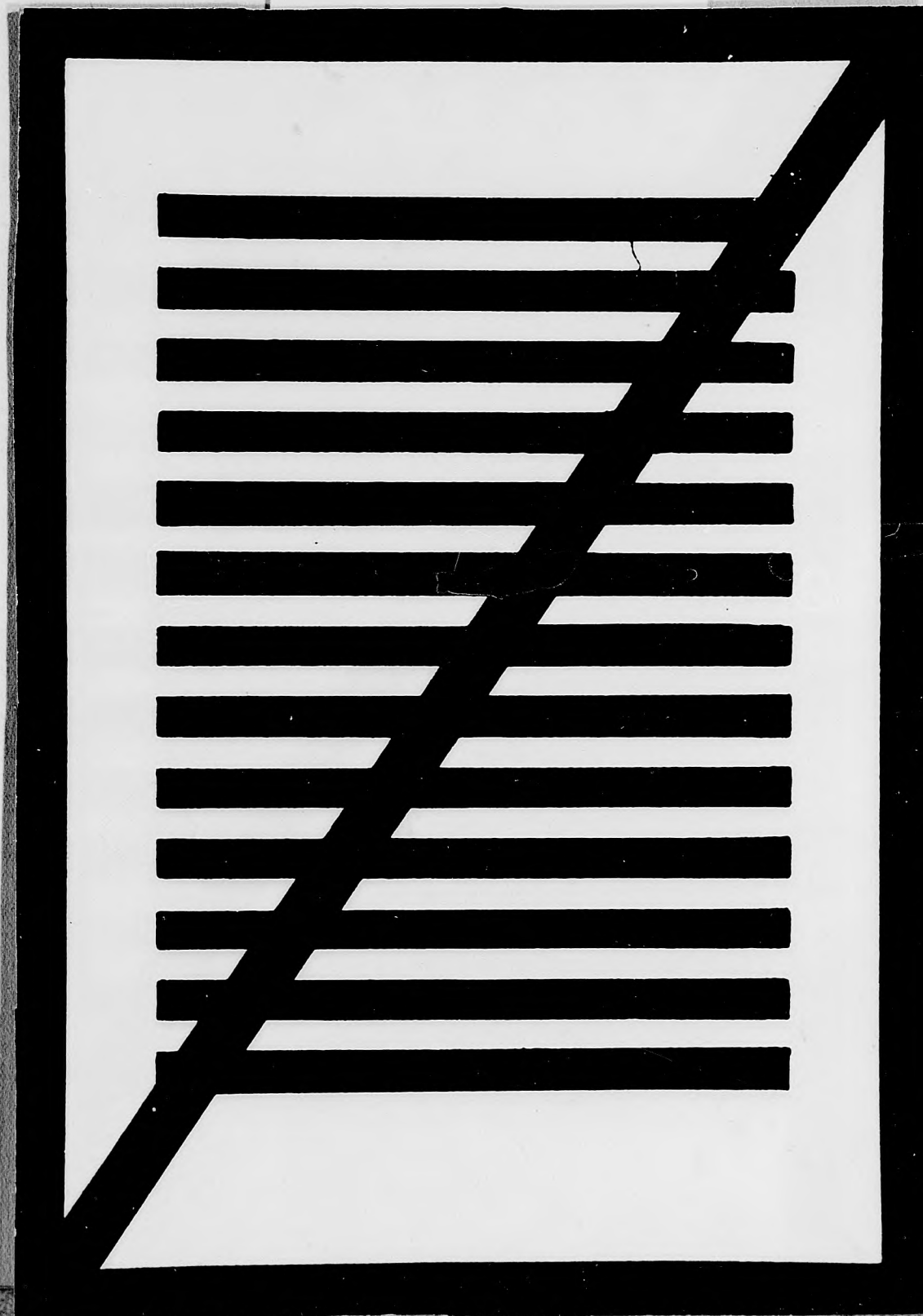
--

10.25/n

-20-

le

F/1
H. Nagy
márc. 29. 21. lap



bb.37. az exportelmaradások pótlásáról, a kiviteli cikkek minőségének és gazdaságosságának további javításáról tanácskozott a vegyipari szakszervezet központi vezetősége

t/szf/n/vg

1963. március 29.

a vegyipari dolgozók szakszervezetének 19. kongresszusán megválasztott új központi vezetőség pénteken megtartott első ülésén a vegyi iparágak export termeléséről tárgyalt. a tanácskozáson részt vettek a szot, a nehézipari minisztérium, valamint a külkereskedelmi vállalatok, a medimpex és a chemolimpex képviselői is.

amint dajka ferenc titkár, az elnökség beszámolójában rámutatott, az export tevékenység napirendre tűzése azért időszzerű, mert a hosszú, szigorú tél a vegyipar tervszerű termelését is megzavarta. most minden erőt az elmaradások pótlására kell fordítani, különösen figyelemmel az exporttermékek gyártására, mégpedig úgy, hogy a kiviteli cikket az eddiginél is gazdaságosabban, jobb minőségben állítsák elő.

a legnagyobb exportáló iparág, a gyógyszeripar elsőrendű feladata az új készítmények üzemesítésének meggyorsítása, hogy ezek a termékek mielőbb piacra kerüljenek. a gumiiparnak elsősorban a teherabroncs köpenyek és a teherabroncs tömlők, a műszaki gumicikkek, hajtószíjak gyártását kell fokoznia, minőségüket javítania.

a külkereskedelmi vállalatok képviselőinek részvételével lezajlott beható vita után, többek között úgy határoztak, hogy a szakszervezet és a nehézipari minisztérium együttesen megvizsgálja, milyen esetleges változtatások szükségesek az exporttermelés anyagi ösztönzésének módszereiben, továbbá a központi vezetőség és a nehézipari minisztérium az évi munkaverseny vállalások irányelvei között emelje ki a fontosabb feladatokat. az üzemek komplexbrigádokat alakítanak az export gazdaságosságának állandó figyelemmelkísérésére./mti/

--

11.55/n

-22-

le

... a megkezdéséről a baráti országok könnyű- és élelmiszeripari beruházásainak összehangolása - tizenegy gyár közös létesítésére készült javaslat

1/sz/n/vg

1963. március 29.

a kgst könnyű- és élelmiszeripari állandó bizottságának egyik munkacsoportja márciusban budapesten ülést tartott és megvitatta az 1964-1965. évi fontosabb könnyűipari és élelmiszeripari beruházások összehangolását.

a megbeszéléseken, amelyeken valamennyi kgst tagállam képviselői résztvettek, tanulmányozták a közös vállalatok építésének lehetőségeit. tizenegy olyan gyárat jelöltek meg, amelyeket a következő két évben együttesen létesíthetnek a baráti országok. valamennyiben hazánk is érdekelt, részben műszaki tapasztalatainkat adjuk át, vagy az új gyár termékeihez anyagokat szállítunk, részben pedig úgy, hogy néhány új létesítmény gyártmányainak felhasználói is leszünk. többek között kötszövő, gyapjuipari, cipő, farostlemezgyártó, konzervipari, husipari, baromfifeldolgozó gyárak építését készítik elő. a kölcsönös segítségnyújtás érvényesül majd a gyárak tervezésénél, építésénél, gépeinek, berendezéseinek szállításánál és a technológia kialakításánál egyaránt.

a munkabizottság javaslata a jövő hónapban kerül az állandó bizottság elé, ahol döntenek arról, hol épülnek majd a következő két évben a közös beruházással létesítendő új gyárak.
/mti/

--

bb.40. már naponta kétszázhusz vagon szenet termelnek az ecsédi külszíni bányában - gyors ütemben állítják helyre az árvizkárokat

vid/n/ki

1963. március 29.

az ecsédi külszíni bányában az árvíz következtében keletkezett károk a termelést is súlyosan gátolták. a műszaki dolgozók és a bányászok azonnal hozzáláttak a helyreállításához és a felső mezőn már naponta 220 vagon szenet termelnek, az alsó mezőt azonban még víz és iszap takarja. itt mintegy száz bányász dolgozik a víz eltávolításán./mti/

--

12.36/n

-23-

le

bb.41. megindultak az első kalauz nélküli autóbusz járatok
csongrádban

vid/n/ki

1963. március 29.

a csongrád megyei autóközlekedési vállalat megindította a kalauz nélküli autóbuszjáratokat. elsőként hódmezővásárhely-szeged, és algyő-szeged között vezették be, hogy külön kalauz helyett a gépkocsivezető adja az utasoknak a jegyeket. főként olyan járatokra terjesztik ki az új módszert, amelyeken aránylag sok a bérletes utas, s így a jegyek kiadása nem terheli túlságosan a gépkocsivezetőt./mti/

--

bb.42. időjárásjelentés

n/

1963. március 29.

a meteorológiai intézet jelenti március 29-én, pénteken
13 órakor:

a nappali felmelegedés kissé fokozódik

európa déli részein enyhe, felhős, jobbra esős az idő. hazánkban tegnap sokfelé esett az eső. az eső mennyisége egyes helyeken elérte a 4, sőt mezőhegyesen a 8 millimétert is. a dunántúlon egész nap borult volt az ég és itt napközben a hőmérséklet 9-12 fokig emelkedett. az ország keleti felében általában 1-5 órán keresztül sütött a nap és 12-15 fokos legmagasabb hőmérsékletet észleltek. ma a hajnali lehülésben nagy eltérések mutatkoztak. egyes helyeken hajnalban sem mértek 5-6 foknál alacsonyabb hőmérsékletet, az északi hegyvidék néhány helyén viszont mínusz 1-mínusz 2 fokos fagyok keletkeztek. ma délelőtt az ország nyugati megyéiben napos, keleten viszont borult az idő.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 8.8 fok volt, a sokévi átlagnál 0.2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: a felhőzet keleten csökken, nyugaton holnap ismét növekszik. néhány helyen esős, /ma csak keleten, holnap főként a nyugati megyékben/. egyenlőre változó irányu, később megélénkülő délnyugati szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 1- plusz 5 fok között, az északi megyékben egyes helyeken 0 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-16 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor: 432 centiméter./mti/

--

13.19/n

-24-

Je

bb 43. átadta megbízó levelét a svéd királyság új követe

t bc/gk szb sr

1963. március 29.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta harry a.m.n. bagge rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, a svéd királyság új magyarországi követét, aki átadta megbízó levelét.

a megbízó levél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mód péter, a külügyminiszter első helyettese és gyémánt andrás, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

harry a.m.n. bagge követ megbízó levele átadásakor beszédet mondott, amelyben többek között hangsúlyozta:

- engedje meg elnök ur, hogy megragadjam az alkalmat annak kifejezésére: küldetésem megkezdésekor minden törekvésem az, hogy magas megbízatásomnak teljesen eleget tessek és hozzájárulhassak a svédország és magyarország között örvendetes módon fennálló kitűnő kapcsolatok fejlesztéséhez és erősítéséhez. meglelégedéssel állapíthatom meg, hogy ezek a baráti kapcsolatok különböző területeken mind jobban fejlődnek, amit egy hosszú lejáratu kereskedelmi szerződés legutóbbi megkötése is jelez.

- merem remélni, elnök ur, hogy számíthatok excellenciád, az elnöki tanács és a magyar kormány bizalmára és jóindulatu támogatására. végül kormányom nevében bátorkodom kifejezni legjobb kívánságait magyarország boldogulására, s a magyar nép boldogságára.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke válaszolt a követ beszédére. többek között elmondotta:

- helyesen állapítja meg, követ ur, hogy a magyar népköztársaság és a svéd királyság közötti kapcsolatok egyre erősebben fejlődnek, ez nekünk is örömet okoz. meggyőződésünk, hogy az eddigi eredmények alapján további eredményeket lehet elérni. egymás kölcsönös megismerésével népeink közelebb kerülnek egymáshoz és közös erőfeszítéssel hozzájárulhatunk a világ békéjének erősítéséhez.

- örömmre szolgál, hogy excellenciád fő törekvésének tekinteti országaink jó kapcsolatainak további erősítését és ápolását. az elnöki tanács és a magam nevében biztosítani kívánom önt, követ ur, hogy ebben a munkájában mindenkori legmesszebbmenő támogatásra számíthat.

/folyt.köv./

Je

14.00/n

-25-

bb 43. /átadta megbízó levelét... 1. folyt./- szb

- követ ur, amikor önt körünkben üdvözlöm, a magyar népköztársaság kormánya, a magyar nép, s a magam nevében a legjobb kívánságaimat fejezem ki országá és népe boldogulása iránt. sok sikert és jó egészséget kívánok önnek felelősségteljes munkájához.

a megbízó levél átadása után a követ bemutatta dobi istvának a kíséretében megjelent carl c:son kjellberg követségi tanácsost és helena gunnarsson irattári titkárt. az elnöki tanács elnöke ezután szívélyesen elbeszélgetett a követtel.

x x x

harry a.m.n. bagge követ megbízó levelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősi emlékművet. /mti/

--

bb.45. tizezer juh a bakonyi legelőkön - november óta először hajtottak ki a juhászok

vid/n/ká/hd

1963. március 29.

elolvadt a hó a bakonyi legelők nagyrészen, felszikkadt a talaj, több helyen kisarjadt a fű. november óta először hajtották ki a juhokat a hegyoldalak lejtőire: több mint 10.000 birka legel a bakony vidékein.

a juhászok véleménye szerint a hosszú tél ellenére jól telettek az állatok. igaz, a súlycsökkenés nagyobb volt, mint az elmúlt években, de vitamintablettákkal és zöldsilóetetéssel megakadályozták a tavaszi betegségeket és a gyapjuhullást. átvészelte a hosszú telet a 2.400 kisbárány is. /mti/

--

bb.46. hagymaiskola a makói földeken - félezer „tanuló”, a határban

vid/n/ká/hd

1963. március 29.

a makói határban teljes lendülettel ültetik a táj híres fűszernövényét, a vörös- és fokhagymát. a város és a járás termelőszövetkezeteinek földjein több mint ötezren szorgoskodnak. munkahely mellett egyuttal iskola is a makói határ: a télen mintegy félezer fiatal lépett be a közös gazdaságokba, őket tanítják most a régi szövetkezeti gazdák. a leggyakorlottabb munkacsapatvezetők mellé osztották be a „hagymás tanulókat”, az ültetők nemcsak arra törekednek, hogy sok munkaegységet érjenek el, hanem arra is, hogy minden holdon meg legyen az előírt, legkedvezőbb tőszám. ebben érdekeltek is, mert a betakarítás után aszerint kapnak majd prémiumot, hogy mennyivel teljesítették túl a termelési tervet. /mti/

--

14. 15/n

-26-

bb 44. a porártalom elleni védekezés fokozására átszervezték a bányászati szilikózis bizottságot - porálarc, injektáló szivattyuk a szilikózis-veszélyes munkahelyeken

t szf/mé-Lm vg

1963. március 29.

hat évvel ezelőtt alakult meg a bányászok porártalom elleni védelmének irányítására, összehangolására a bányászati szilikózis bizottság. a bizottság irányításával már értek is el eredményeket. a megbetegedések száma a hat év alatt több mint 10 százalékkal csökkent.

az azóta szerzett tapasztalatok és kutatási eredmények, a feladatok halmozódása szükségessé tették, hogy a szilikózis elleni küzdelmet hatékonyabbá tegyék és a bányászati szilikózis bizottságot átszervezzék. pénteken délelőtt a nehézipari minisztériumban megtartott tanácskozáson, amelyen részt vettek az országos bányaműszaki főfelügyelőség, a nehézipari minisztérium, a bányászati ipari dolgozók szakszervezete, az egészségügyi, a munkaügyi minisztérium, valamint az országos munkaegészségügyi intézet és a bányászati kutatóintézet képviselői, továbbá az érdekelt bányavidékek műszaki vezetői, megalkították a bányászati szilikózis főbizottságot, amely valamennyi érdekelt szerv részvételével, társadalmi uton, elvileg irányítja és összefogja a szilikózis elleni küzdelmet. az operatív munkát a bányászati szilikózis albizottságra és munkabizottságaira bízták. külön szén-, érc-, ásvány- és bauxit-szaktanácsadóságot alakítottak. kutatási programot fogadtak el a szilikózis elleni további küzdelemre. a főbizottság elnökéül megválasztott dr. ember kálmán, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnökhelyettese, valamint az elnökhelyettesül megválasztott tamási istván, a nim szénbányászati főosztályának főmérnöke - bejelentették, hogy a rendelkezésre álló összegből rövidesen nagyobb mennyiségű injektáló szivattyút hoznak be külföldről a fejtésnél keletkező por lekötésére és egyéb védekező eszközöket is beszereznek, gondoskodnak majd arról, hogy a bányászokat a szilikózis-veszélyes munkahelyeken porálarccal lássák el. a porálarcok beszerzésére, illetve a hazai gyártás kikísérletezésére megtörténnek az intézkedések. /mti/

--

14.22/n

-27-

le

le

bb 47. „az alkohol káros hatása a közlekedésben,, - ankét a közlekedési klubban

t Lv/gk szb sr

1963. március 29.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete, a közlekedés- és postaügyi minisztérium és a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága pénteken „az alkohol káros hatása a közlekedésben,, címmel ankétot rendezett a közlekedési klubban. az országos értekezleten részt vettek a szállítási vállalatok igazgatói, az üzemi párt- és szakszervezetek vezetői, továbbá a vállalatok orvosai.

földvári aladár, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtitkára megnyitó szavaiban hangsúlyozta: az alkohol káros hatása a közlekedésben számokban is lemérhető. - 1962-ben például országosan 12.018 közúti baleset volt, s ennek 10 százalékát, számszerűen 1268-at az ittas gépkocsivezetők okozták. a halálos áldozatok száma 793 volt, s ennek 32 százalékát ugyancsak az okozta, hogy a közúti forgalomban részvevő járművezetők ittasan vezettek. az alkohol káros hatása nemcsak a járművezetőknél, hanem a gyalogosoknál is megmutatkozik. az elmúlt évben 227 ittas gyalogjáró okozott balesetet.

dr. horváth lászló gábor, a biológiai tudományok kandidátusa „alkoholizmus és a közlekedés biztonsága,, címmel tartott előadást. többek között elmondotta, hogy a szesz hatására a gépkocsivezetők elvesztik szellemi frissességüket, reflexeik nem működnek tökéletesen, s így állandóan fennáll a baleset veszélye.

dr. bálint istván, az országos munkaegészségügyi intézet főorvosa többek között a bűnözés és a szesz ital fogyasztás összefüggéséről szólt. kiemelte, hogy a 18 éven felüliek közül a hatóság elleni erőszakot elkövetők 60 százalékáról állapították meg, hogy előzőleg szesz ital fogyasztott. a garázdaság miatt elítéltek 75 százaléka volt ittas. különösen káros hatása van a szesz ital fogyasztásának a fiatalokra. a statisztika itt is azt mutatja, hogy az alkoholisták 16 százaléka még nem töltötte be a 15 évet. a részegeskedés nem örökölhető betegség, feltűnő azonban, hogy az elvonókurára jelentkezettek 45 százalékának apja vagy anyja alkoholista volt. a mértéktelenül szesz ital fogyasztó szülők olyan családi légkört teremtenek maguk körül, amely tönkreteszi a gyermekek idegrendszerét.

/folyt.köv./

14.44/n

-28-

bb 47. /„az alkohol káros... 1. folyt./- szb

dr. bálint istván ezután az üzemorvosok munkájáról beszélt. elmondotta: az a feladat számukra, hogy az elvonókuráról visszatérteknek biztosítsák az utókezelést. hangsúlyozta: az elvonó kurának csak akkor biztos a hatása, ha a betegeket utána is rendszeresen ellenőrzik, segítik és istápolják. arra kell törekedni, hogy „rehabilitálják,, őket, s lehetőleg ugyanabba a munkakörbe helyezték vissza, mint ahol az elvonó kúra előtt dolgoztak. /mti/

-. -

bb.48. két uszályt adtak át balatonfüreden

vid/n/ki/hd

1963. március 29.

a magyar hajó és darugár balatonfüredi üzemegységében pénteken két vizijárművet adtak át a mahart képviselőinek. az egyenként ezer tonnás uszályokat a dunán állítják forgalomba. a 75 méter hosszú hajók vasércet fuvaroznak majd a szovjet kikötőkből. a hosszujáratu hajózás követelményeinek megfelelően mindkét uszályra korszerű kormányoslakást építettek. amint a jég elvonul a tőről, síófokra, majd a síó-csatornán a dunára vontatják a hajókat. /mti/

-. -

bb.49. műszaki doktorokat avattak a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/n/ki/hd

1963. március 29.

a veszprémi vegyipari egyetem tanácsa pénteken ünnepi nyilvános ülést tartott, amelyen megemlékeztek hazánk felszabadulásának 18. évfordulójáról. dr. benkő istván docens ünnepi beszéde után dr. varga dezső rektorhelyettes átadta az okleveleket az új műszaki doktoroknak. a kilenc új doktor közül négyen a kandidátusi címet is megkapták. /mti/

-. -

14.47/n

-29-

le

bb 50. Ünnepelesen megkezdődött a pest megyei szőlő- és gyümölcsstelepitési hónap - négyezer holdnyi ültetvénytel gyarapodnak az idén a megye termelészervezetei

t ie-lm ká

1963. március 29.

az ötéves terv nagyarányú szőlő- és gyümölcsstelepitési programjának jelentős része pest megyében valósul meg. az első két évben azonban a termelészervezetek elmaradtak a telepitéssel, ezért a következő három esztendő alatt öt év tervét kívánják teljesíteni. ennek csaknem egyharmada, több mint 4 000 hold jut az idei évre, s ezt a kemény tél, a késői kitavaszkodás miatt egyetlen hónap alatt, áprilisban kell elvégezni.

a pest megyei szőlő- és gyümölcsstelepitési hónapot pénteken nyitották meg a dászentmiklósi micsurin termelészervezetben. a megnyitó ünnepségen résztvett keserü jános földművelésügyi miniszterhelyettes, cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára, az mszmp központi bizottságának tagja, varga péter, a pest megyei tanács vb. elnöke is.

a megnyitó ünnepség résztvevői megtekintették a dászentmiklósi micsurin tsz telepitési munkáit. itt 300 szőlőt és 50 hold téli almát telepitenek, olyan gyenge minőségű futóhomokra amin eddig holdanként mindössze néhány mázsa rozsot termeltek. hasonló a helyzet a többi telepitéseknél is. pest megye területének mintegy 40 százaléka homok, ebből az ötéves terv végéig, a termelészervezetek és az állami gazdaságok területén 24 000 holdra kerül értékes szőlő- és gyümölcs-ültetvény. a belterjes kulturák termőre fordulása nemcsak a gazdaságok jövedelmét gyarapítja majd jelentősen, hanem megfelelő munkaalkalmat is nyújt a duna-tisza köze északi, iparban szegény vidékén gazdálkodó termelészervezetek fiataljainak. /mti/

--

14.55/n

-30-

bb 51. harmincezer hűtőszekrény, 200 ezer rádió, 180 ezer tv készülék kerül az idén üzleteinkbe - vasműszaki cikk újdonságok bemutatója

t sz/tr szb vg

1963. március 29.

pénteken a belkereskedelmi minisztériumban kiállításon mutatták be a szakértőknek azokat a vasműszaki cikkeket, háztartási felszereléseket, amelyek az idén jelennek meg először üzleteinkben, s néhány már kapható is közülük.

a 135 féle újdonság közül nagy érdeklődésre tart számot a lehel hűtőszekrény két változata. az egyik az eddiginél nagyobb befogadóképességű, 120 literes, amely a régi 100 literessel azonos áron kerül forgalomba. ez a típus már a közeli napokban megjelenik üzleteinkben. a másik a régen várt, kisebb méretű, 70 literes abszorpciós hűtésű, amelynek ára 4.200 forint lesz, árusítását a második negyedév végén kezdik meg. a belkereskedelem képviselői az mti munkatársának kérdéseire elmondották, hogy az idén 30 ezer elektromos hűtőszekrény kerül forgalomba, ennek a fele az újkiültetű, nagyobb űrtartalmu lehel, fele pedig a 70 literes kisebb típus lesz. ez a mennyiség elegendőnek ígérkezik.

bemutatták az új rádió- és televíziókészülékeket, amelyek közül egy-egy márka már ismertté vált a vásárlók körében. ez évben 200 ezer rádiókészüléket és 180 ezer televíziót hoz forgalomba a belkereskedelem. a televíziós készülékek száma a tavalyi mennyiséget 43 000-rel meghaladja, közölték azt is, hogy a televízióknak több mint a fele nagy képernyős lesz.

a háziasszonyok munkáját megkönnyítő gépek közül újdonság a törpecentrifuga, amelynek nagy előnye, hogy a kis lakások tulajdonosai is megvehetik, mert nem foglal el számottevő helyet, hanem használják a mosógép tetejére tehetik. a törpecentrifugából tízezret rendelt a kereskedelem. a bevásárlások megkönnyítésére szolgál a kerekeken gördülő, belül gumirozott táskák, az úgynevezett bevásárló kuli.

a vasműszaki cikkek hiánylistájáról jó néhány cikk ismét lekerül, mert gondoskodtak összecsukható vasalóasztalról, teljesen biztonságos, balesetmentes ,,t,, dugóról, mákdarálóról, kézi hájszáritóról, dominószerszénről, összeszerelhető tv-antennáról és más gyártmányokról is. a tavaly megígért propán-bután gázzal működő sportfűző az autósok sürgetésére az idén már valóban kapható lesz.

a meglevő 7 típuson kívül újabb kétféle kávéfőzőgép árusítását kezdik meg a közeljövőben. az egyik zamat, a másik kotyogós néven kerül forgalomba.

/folyt.köv./

15.10/a

- 31 -

bb 51. /harmincezer hűtőszekrény.... 1. folyt./- szb

bemutattak a hazai gyártmányokon kívül külföldi újdonságokat is, ezek között található például az új típusú csillárok, az idén 100 féle csillárral, falikarral és lámpával gyarapodott a választék, az újdonságok először a corvin áruházba kerülnek. sok szép csillár érkezik az ndk-ból és ugyancsak onnan rendelt a kereskedelem 20 000 comet villanyborotvát. gondoskodtak hozzávaló kis akkumulátorról is, hogy tulajdonosaik olyan helyeken - táborozásokon, kirándulásokon - is használhatssák, ahol nincs villanyhálózat. /mti/

..-

bb 52. 23 játékfilm, 13 színházi közvetítés a televízió második negyedévi programjában - sajtótájékoztató a muosz-ban

t s/tm/m/sr

1963. március 29.

a magyar sajtó házában pénteken kulcsár ferenc, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese ismertette a televízió második negyedévi tervét. elmondotta, hogy ezekben a hónapokban több egész estét betöltő kabaré, esztrád és revüműsort adnak. folytatják a művészeket bemutató sorozatokat is, rövidesen sor kerül tolnay klári, márkus lászló és feleki kamill estjére. áprilisban király dezső írásaiból rendeznek szerzői estét, májusban nagy lajos születésének 80. évfordulója alkalmából emlékműsort sugároz a televízió. megemlékeznek józsef attila születésének 58. évfordulójáról.

a második negyedévben 23 játékfilmet, köztük két, egyenként háromrészes játékfilm-sorozatot láthatunk a képernyőn. a mozikban is vetített filmeknél sok filmet csak saját bemutatásra vásárolt a tb. ebben a negyedévben láthatják majd a nézők a két nyár című, továbbá illés béla honfoglalók című regényéből készült tv-filmet. a második negyedévben négy tv-játékot mutatnak be, tolsztoj regényéből készült kreutzer-szonátát, örsi ferenc epeios-akció című tv-játékát, szép ernő május című elbeszéléséből, továbbá goll német író hivatalos ut című írásából készülő televízió-játékot. a második negyedévben 13 színházi - köztük négy opera - közvetítést tervez a televízió.

/folyt.köv./

15.55/a

- 32 -

ME

bb 52. /23 játékfilm, ... 1. folyt./ m

a népszerű ifjúsági műsorok is bővülnek, megkezdődik a ki mnek mestere sorozat adása is, a népszerű ki mit tud kvizjáték elődöntőjeit május 19-től kezdve rendezik meg. a ki miben tudós negyed döntői és valószínűleg a döntői is - mind a négy tárgykörből, biológiából, fizikából, történelemből és földrajzból - még ebben a negyedévben zajlanak le.

helyszíni közvetítést ad majd a televízió a budapesti nemzetközi vásárról és az épülő astoria atuljáróról is. az ismeretlen budapest című sorozatban angyalföldre és csepelre viszik el a kamerát. az orvosi előadássorozat címe: hogyan élhetünk száz évig? a negyedévben új sorozat is indul a hol tart ma az orvos-tudomány címmel.

a tervek szerint az intervíziótól 17 műsort veszünk át: moszkvából előreláthatólag hatot, varsóból négyet, berlinből hármat, prágából szintén négyet. mi pedig előreláthatólag nyolc műsort sugárzunk az intervízió országaiba. /mti/

..-

bb 53. dr. bognár józsef, egyetemi tanár

hmé/m/sr

1963. március 29.

nkrumah elnök meghívására tervtárgyalások céljából, pénteken ghanaba utazott. a repülőtéren bucsuztatáson megjelent j.g. amamoo, a ghanai köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

..-

bb 54. április 4-én forgalomba állítják a mikrobusz-vonatokat a szigeten és a városligetben - a zöld forgalom vasárnapi premierjére készülnek a közlekedési vállalatok: mentesítő járatokat indít a hév, több busz és villamos jár

ö nbj/gk/m/vg

1963. március 29.

reménykedünk, hogy a tavasz végre törleszt adósságából és vasárnap napsütéssel köszönt ránk. a zöld forgalomra felkészült a fővárosi közlekedés is. a fővárosi autóbuszüzem vasárnap sürti a farkasrétre a 8-as, a várba a 16-os, óbudára a 18-as, a szabadság-hegyre a 21-es, a ságvári-ligetbe - budakeszire a 22-es, a fenyőgyöngyéhez a 65-ös, a hármashatárhegyre a h-jelzésű járatait. /folyt.köv./

16.07/a

- 33 -

ME

bb 54. /április 4-én ... 1. folyt./ m

télidőben vasárnaponként a nemzeti színház és a jánoshegy között a 121-es gyorsjáratban mindössze két kocsi közlekedett. március 31-én azonban már hat, s ha szükséges, tiz-tizenhatsz kocsi is erre a vonalra irányít a vállalat. megerősíti az 1-es és a 7-es járatokat, számítva, hogy most már sokan utaznak kelenföldről a velencei-tó és a balaton környékére. a labdarugó mérkőzések színhelyét a szurkolók a 7/a és a 7/b járatokon is megközelíthetik. további tavaszi hír: április 4-től már közlekednek a mikrobusz-szerelvények, mégpedig a városligetben és a margitszigeten.

a fővárosi villamos vasut a hegyi járatok megközelítésére több szerelvényt közlekedtet a köruton, s a szokottnál lényegesen több villamost indít a hűvösvölgybe, a zugligetbe, a farkasrétre és a városligetbe, ahol a vidám park tartja főpróbáját. a hév is arra számít, hogy sok kiránduló utazik szentendrére, sok horgász a soroksári duna-ágba. ezért mind a szentendrei, mind a ráckevei vonalon nagyobb szerelvényeket indít, forgalomirányító tartanak ügyeletet és szükség esetén mentesítő szerelvényeket is. beiktatnak a forgalomba. /mti/

...-

bb 55. a riello olasz cég olaj- és gáztüzelő berendezéseinek ismertetése a technika házában

t tz/te/m/vg

1963. március 29.

a riello olasz cég olaj- és gáztüzelő berendezéseit ismertették pénteken délután a technika házában a magyar szakemberek előtt az energiagazdálkodási tudományos egyesület, a ferunion külkereskedelmi vállalat, valamint az interag export-import képviselőlet által rendezett előadáson.

mint mindenütt a világon, hazánkban is egyre időszerűbbé válik az olaj- és gáztüzelés bevezetése, amely számos tekintetben előnyösebb a széntüzelésnél. gazdaságossági határfoka például 10-15 százalékkal kedvezőbb, ugyanakkor nem „termel”, kormot és pernyét, tehát nem rontja a város levegőjét és nem okoz zavart a különösen nagy tisztaságot igénylő gyártási folyamatoknál, például a fém-, gyógyszer- és vegyiparban stb.

az olasz riello cégnek már többszáz berendezése dolgozik hazánkban és a jövőben ennek a mennyiségnek még többszörösét hozzuk be. ezenkívül a riello vállalta, hogy átadja e téren szerzett tapasztalatait, rendelkezésre bocsátja a szükséges alkatrészeket, sőt műszaki és technológiai segítséget nyújt a jövőben kifejlesztendő magyar berendezések gyártásának megkezdéséhez is. /folyt.köv./

16.30/a

- 34 -

128

bb 55. /a riello ... 1. folyt./ m

a pénteki ismertetés célja éppen az volt, hogy a jövő magyar olaj- és gáztüzelő berendezéseinek gyártói és használói alaposan tájékozódhassanak a riello jelenlegi gyártmányairól és a gyártás technológiájáról.

az ismertetés jelentőségét barta györgy gépészmérnök, a vegyiműveket tervező vállalat szakosztályvezetője méltatta, a berendezések alkalmazásának technikájáról, valamint az automatikai és segédberendezésekről pedig az olasz cég kiküldött főmérnöke tájékoztatta az összegyűlt több mint 400 szakembert, különös figyelemmel a magyarországi adottságokból eredő követelményekre. /mti/

...-

bb 56. az ideai községfejlesztési tervek előkészületeiről tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/fm

1963. március 29.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteken többek között a tavalyi községfejlesztési tervek végrehajtásáról és az ideai tervek előkészítéséről tárgyalt.

a múlt évben a megyében 75 millió forintot költöttek községfejlesztésre. e munka során tovább erősödött a tanácsok kapcsolata a lakossággal. ez kifejezésre jut abban, hogy az előzetes felajánlások alapján a betervezett 5.7 millió forint értékű társadalmi munka helyett 10.4 millió forint értékűt teljesítettek. e tekintetben különösen kitűnt nyiregyháza, ahol a politéchnikai műhely, a pedagógus-lakások és járdák építéséhez csaknem 2 millióval járultak hozzá a dolgozók. a községek közül elsősorban baktalórántházán, milotán, hermánszegen, szatmárcsekén és tiszalökön érték el szép eredményt.

az idén körülbelül 80 millió forintot fordítanak községfejlesztésre. 38 millió a gazdasági, 27 millió a kulturális hálózat fejlesztését szolgálja. a gondos és körültekintő előkészítő munkát bizonyítja az is, hogy a helyi tanácsok 79 százaléka változatlanul hagyta az 5 éves terv 1963 évi előirányzatát. a felajánlott társadalmi munka értéke 3 millióval haladja meg a múlt évi tervezetet. huszonöt termelőszövetkezet pedig pénzzel is támogatja a tanácsokat; az ideai terv egyébként mind pénzügyi, mind műszaki szempontból az előző évinél is megalapozottabb. /folyt.köv./

16.55/a

- 35 -

128

bb 56. /az idei ... 1. folyt./ m

a tervdokumentációk többségét társadalmi munkában készítik el. a végrehajtó bizottság felhívta az egészségügyi osztály figyelmét, hogy nyújtson segítséget a bölcsődei építkezésekhez és átalakításokhoz. /mti/

...-

bb 57. a pécsi nemzeti színház és a balettegyüttes előadásai, toronyzene, külföldi zenekarok vendégszereplése a „mecseki nyár”, programjában - a pécsi városi tanács vb. ülése

vid/fm/tné/m/fm

1963. március 29.

a pécsi városi tanács végrehajtó bizottsága pénteken többek között megvitatta a „mecseki nyár”, idei műsortervét. a június 24- és augusztus 20. között megrendezendő kulturális eseménysorozat a novisad-i rádió tánczenekarának hangversenyével kezdődik, amelyet rostand „cyrano”, -ja követ a pécsi nemzeti színház előadásában, majd nagyszabású beethoven-est következik. a jelenleg londonban vendégszereplő pécsi balettegyüttes július 6-án lép fel, majd a pécsi nemzeti színház operaegyüttese offenbach „hoffmann meséi”, című operájával, az évad egyik legsikeresebb produkciójával szerepel. ezt követi kálmán „bajadér”, és huszka: „füredi komédiások”, című operettje a színház előadásában, továbbá az országos rendezőiroda három egész estét betöltő műsora, a kisz központi művészegyüttesének vendégfellépése, a kiszv országos táncfesztiválja és végül „körkép pécsről”, címmel az pécsi öntevékeny művészcsoporthoz bemutatója és a több külföldi táncfesztiválon nagysikert aratott mecsek együttes fellépése.

a „mecseki nyár”, időszakában többször adnak toronyzenét a városi tanács épületének tornyából. az előadásokat, hangversenyeket a festői környezetű pécsi szabadtéri színpadon rendezik. /mti/

...-

bb 58. „elutaztak”, a magyar kreációk a varsói divatkongresszusra

i sz/tr/m/vg

1963. március 29.

a baráti országok ruhaipari szakembereinek már hagyományossá vált találkozóját évente minden tavasszal már-más országban rendezik meg. ezúttal március 30-tól április 10-ig varsó a kgst országok divatkongresszusának színhelye. /folyt.köv./

17.09/a

- 36 -

bb 58. /„elutaztak”, ... 1. folyt./ m

a divatszakekértők varsói tanácskozására pénteken utaztak el a magyar szakemberek, akik 72 ruhamodellből álló kollekciót vittek magukkal. tervezőink új kreációi a női, férfi és gyermekruhák izelítőt adnak a különböző évszakok viseletéből, s a magyar textilgyártás és ruházati ipar fejlődését tükrözik.

a tavaly budapesten megtartott divatkongresszus határozata alapján most első alkalommal gondoskodtak a mezőgazdasági dolgozók korszerű munkaruháinak kialakításáról. a magyar ruhaipar a szokásos kollekción kívül még 12 mezőgazdasági munkaruhát is küldött varsóba, amelyeknek egy-egy mását a soroksári tangazdaság dolgozóit már kipróbálták.

a kongresszuson a baráti országok ruhaiparának szakemberei műszaki dokumentációkat cserélnek, hogy a tapasztalatcsere mi-nél eredményesebben szolgálja a konfekcióipar fejlődését. /mti/

...-

bb 59. vati józsef fiatal festőművész kiállítása miskolcon

vid/fm/tné/m/fm

1963. március 29.

a képcsarnok vállalat miskolci szőnyi istván termében pénteken megnyílt vati józsef fiatal festőművész kiállítása. a bemutatott 32 alkotás között látható a városi pártbizottság székháza részére készült freskó vázlata, továbbá a hernád menti tájakat megörökítő képek, a miskolci utcákat ábrázoló olajfestmények. nagy számban szerepelnek a kiállításon a művész kez-venc témáját, a halászhajó életét ábrázoló művek. /mti/

...-

bb 60. megkezdte tanácskozását a közalkalmazottak szakszervezetének 5. kongresszusa

hi/tné/m/sr

1963. március 29.

pénteken a magyar néphadsereg központi klubjában megkezdte tanácskozását a közalkalmazottak szakszervezetének 5. kongresszusa. a tanácskozáson megjelent és az elnökségben foglalt helyet dr. szénási géza, az mshp központi bizottságának tagja, a népköztársaság legfőbb ügyésze, gál lászló a szot titkára, a népköztársaság pénzügyminiszter, dr. dallos ferenc a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, ott volt a kongresszuson dr. nezával ferenc igazságügyminiszter, veres józsef munkaügyi miniszter, sarlós istván a fővárosi tanács vb. elnöke, dr. szalay józsef a legfelsőbb bíróság elnöke, a szakszervezetek elnökei és főtítkárai. /folyt.köv./

17,25/m

- 37 -

bb 60. /megkezdte ... 1. folyt./ m

a tanácskozást dr. varró tibor, a közalkalmazottak szakszervezetének elnöke nyitotta meg, majd huber lajos főtitkár ismertette a központi vezetőség beszámolóját.

a szakszervezet legfontosabb feladataiból kiindulva a beszámoló részletesen elemezte a közhivatalok, állami intézmények munkáját, a dolgozók élet- és munkakörülményeit. megállapította többi között: - az elmúlt években az állami szervek munkájában lényeges fejlődés következett be. tovább javult és erősödött politikai tevékenységük, gazdasági szervező és irányító munkájuk, egyre tervszerűbb és a helyes irányban fejlődik. a törvényesség megtartását mind a párt, mind az állami szervek fontos feladatuknak tekintik. a szakszervezet is hivatásának tartja, hogy sajátos eszközeivel és módszereivel részt vállaljon a törvényesség megszilárdításában. az ezen a téren elért öröndetes eredményekben nagy része van annak is, hogy az államigazgatási dolgozók többsége a törvények ismeretében dönt a hatáskörébe tartozó kérdésekről, s elősegíti, hogy a jobb propaganda megszervezésével a lakosság nagy tömegei is megismerjék a legfontosabb törvényeket.

foglalkozott a beszámoló a közhivatalokban is egyre szétesedő szocialista munkamozgalommal. ezek a törekvések megtalálhatók nemcsak a tanácsoknál, hanem az igazságügyi szerveknél, az ügyirat-hátralék megszüntetésére irányuló igyekezetben, a fiatal bírák szakszerű növelésében, a társadalmi bíraskodás segítségével. a hivatali munka megjavításánál a sajátos körülményekhez igazodó módszerek alakultak ki a kutató intézetekben, a könyvtárakban, a levéltárakban, a muzeumokban és más közintézményeknél is.

a hibákról szólva a beszámoló rámutatott arra, hogy egyes helyeken még mindig előfordul a hivatali korrupció és a társadalmi tulajdon megsértése. e káros jelenségek ellen két irányban kell harcolni: egyrészt hatásosabb nevelőmunkával növelni kell a dolgozók hivatástudatát, másrészt hatékonyabb ellenőrzésre van szükség. van még tennivaló a helyenként tapasztalható közöny, felületesség és bürokratikus ügyintézés ellen is. fontos ez azért is, mert az állami szervek dolgozóinak munkája napról-napra a közvélemény figyelmének középpontjában áll. az államapparátus tisztségviselőinek, az állam és a lakosság közötti bizalom megszilárdítását kell szolgálniok, tisztelettel és emberséggel kell foglalkozniok az ügyfelekkel. ez nem egyszerűen illemtani, hanem fontos politikai kérdés is.

a szakszervezet érdek védelmi tevékenységével kapcsolatban a beszámoló megemlítette: az elmúlt időszakban számos intézkedés történt a közalkalmazottak élet és munkakörülményeinek javítására. /folyt.köv./

17.35/a

- 38 -

bb 60. /megkezdte ... 2. folyt./ m

a munkásvédelem és az egészségvédelem vonatkozásában is általános fejlődés tapasztalható. a kormányzat a második 5 éves tervben sok millió forintot fordít a szakszervezethez tartozó intézmények jobb elhelyezésére. fontos azonban, hogy a szakszervezeti bizottságok és a vállalat-vezetőségek együttműködve szintén törekedjenek a munkakörülmények javítására.

említést tett a beszámoló a szakszervezet kulturális munkájáról, a dolgozók sportmozgalmával kapcsolatos feladatokról, a hivatalokban foglalkoztatott nők és fiatalok érdekében kifejtett szakszervezeti tevékenységről, majd befejezésül hangoztatta: az eredmények elérésében döntő tényező a tagság bizalma, támogatása, a több mint 20.000 főnyi társadalmi aktivista odaadó áldozatkész közreműködése. a szakszervezet köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik fáradságot nem ismerve munkálkodnak a mozgalom céljainak valóra váltásán. /folyt.köv./

bb 68. angol, olasz, osztrák és román vendégművészek is fellépnek a szegedi szabadtéri játékok idei előadásain - gazdag programmal várja vendégeit szeged - tájékoztató a magyar sajtó házában

t vid/dé/tr/m/fm

1963. március 29.

pénteken délután budapesten a magyar sajtó házában sajtótájékoztatót tartott a szegedi szabadtéri játékok igazgatósága. ismertették az idei fesztivál műsorát és azt a gazdag szórakoztató programot, amellyel szeged várja nyári vendégeit.

tari jános, a játékok igazgatója bevezetőjében elmondotta a megjelent hazai és külföldi újságíróknak, hogy az 1959-es évi felújítás óta mintegy félmillió néző tekintette meg a szegedi dóm-tér akusztikailag és esztétikailag is egyedülálló szabadtéri színpadán bemutatott művészi produkciókat. négy év alatt a játékok idején 69 előadást tartottak. a hazai közönségen kívül minden évben több ezer külföldi is ellátogatott szegedre.

az idei program is nagy érdeklődésre tarthat számot. öt új bemutatót, összesen 18 előadást tartanak. a játékokat július 20-án erkel: brankovics györgy című operájával nyitják meg. ez a produkció még július 24-én és 27-én lesz műsoron. vardi: a trubadur című operáját július 28-án, illetve augusztus 1-én és 3-án láthatja a közönség. /folyt.köv./

17.40/a

- 39 -

bb 68. /angol, ... 1. folyt./ m

e darabban kiváló külföldi énekesek, a román zenaida pally, az olasz margherita roberti és bruno prevedi, valamint az angol peter glossop is vendégszerepel. shakespeare: szentivánéji álom című művét július 21-én, 25-én, 31-én és augusztus 4-én adják elő, j. strauss: a cigánybáró című daljátéka öt alkalommal - augusztus 8., 10., 11., 15- és 19-én - szerepel a prgramban. a cigánybáró-t a szerző egyik leszármazottja eduard strauss osztrák karnagy vezényli. augusztus 14.-én, 18-án és 20-án a magyar állami népi együttes lép fel a szegedi szabadtéri színpadon. az egyes előadásokon az ország legkiválóbb művészei működnek közre: többek között mátyás mária, házy erzsébet, simándy józsef, fodor józsef, palcsó sándor. a rendezők között mikó andrás, békés andrás és szinetár miklós nevével találkozunk. a diszletek varga mátyás, fülöp zoltán, bakó józsef tervei alapján készülnek. vaszy viktor a trubadur és a szentivánéji álom, kóródy andrás a brenkovics györgy előadásán vezényli a zenekart.

az esti előadásokon kívül napközben is sokféle szórakozási lehetőség várja a város vendégeit. „mikrovonattal”, kereshe- tik fel a turisták az egyetemi fűvészkertet, a műemlékeket, fuvós- és népi zenekarok térzenéi, tiszai hajókirándulások, horgásztanyák, lovaskirándulások a maros torkolatához, számos kiállítás, nemzetközi sportverseny sora szerepel a szabadtéri játékok gazdag programjában.

az előadások jegyeinek árusítását május 2-án kezdik meg a játékok szegedi szervezőirodájában, az ország ibusz irodáiban, a fővárosi idegenforgalmi hivatalban, továbbá az üzemek és in- tézmények közönségszervezőinek közreműködésével. /mti/

bb 70. kádár jános távirata dominique urbanyhoz

sze/m/cz

1963. március 29.

dominique urbany elvtársat, a luxemburgi kommunistapárt fő- titkárát 60. születésnapja alkalmából táviratban köszöntötte kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságá- nak első titkára. /mti/

17.57/a

- 40 -

Wc

bb 61. könyvet írnak, kiállítást rendeznek a kommunista ifjusági mozgalom heves megyei történetéről - a kisz megyei végrehajtó bizottságának ülése

vid/fm/tné/s fm

1963. március 29.

a kisz heves megyei végrehajtó bizottsága pénteki ülésén elhatározták, hogy összegyűjtik a kommunista ifjusági mozgalom megyei tapasztalatait. a gyűjtőmunkába - amely két évig tart - valamennyi kisz-szervezetet bevonják, és segítségüket kérik mindazoknak, akik az elmúlt két évtizedben a megye ifju- sági mozgalmában tevékenykedtek, a dokumentációk és élmény- anyagok széleskörű összegyűjtésére pályázatot hirdetnek és a nyerteseket értékes díjakkal jutalmazzák. a pályázatra beérkező dokumentumokból kiállítást rendeznek, az írásos anyagokból pedig könyvet adnak ki hazánk felszabadulásának 20. év- fordulójára. /mti /

bb 62. ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

tné/s sr

1963. március 29.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. meghallgatta az elnökség beszámolóját a folyamat- ban levő vizsgálatokról, jóváhagyta a hozott intézkedéseket. a bizottság tudomásul vette a vasuton és közuton szállított áruk védelmében érdekelt hat tárca tájékoztatását a vizsgálat megállapításai alapján tett intézkedésekről. a kneb megvitatta és jóváhagyta az 1961. és 1962. évi növénytermesztési előirány- zatok teljesítésének alakulásáról készült jelentést, majd a kutató és fejlesztő intézetek, valamint a termelő vállalatok kapcsolatáról, a jelentősebb kutatási témák gyakorla- ti hasznosításáról készült vizsgálati jelentést. végül meg- tárgyalta a bizottság a népi ellenőrzés területi szerveinek tavalyi munkájáról, a vizsgálatok fontosabb általános tapasztalatairól készült beszámolót. /mti /

18.05/a

- 41 -

Wc

bb 63. kiállítások, találkozók, emlékünnepek a szabolcs megyei mszbt programjában

vid/fm/tné/s fm

1963. március 29.

a magyar-szovjet baráti társaság szabolcs-szatmár megyei elnöksége pénteken ülést tartott nyiregyházán. májer istván megyei titkár tájékoztatója alapján értékeltek a végzett munkát és megbeszéltek az idej munkaprogramot. eszerint a magyar-szovjet baráti találkozók egész sorát rendezik meg, amelyek közül különösen érdekesnek ígérkezik a magyar és a szovjet pedagógusok találkozója. körülbelül negyven helyen nyílik képkiallítás a szovjetunióról. a nők moszkvai világkongresszusa alkalmából a megyében megrendezik az asszonyok hetét. az év végén kiállítás nyílik a széleskörű levelezési mozgalom anyagából. a tavalyi százzal szemben az idén kétszázhetven dolgozó utazik a szovjetunióba. a programban lenin, hacsaturján, majakovszkij- és zolja- emlékünnepek is szerepelnek. november 7-re emlékalbumba gyűjtik össze a megyében lévő szovjet hősi emlékművekről és a különféle baráti találkozókról készített fényképeket, s az albumot megküldik a moszkvai szovjet-magyar baráti társaságnak./mti /

--

bb 64. a dunaujvárosi népfrentbizottság ülése

vid /fm/tné/s fm

1963. március 29.

a dunaujvárosi népfrentbizottság pénteki ülésén az idej várospolitikai tervből a népfrentra háruló feladatokat vitatták meg. elhatározták, hogy a lakóbizottságok útján felkérk a lakosságot: védelmezzék a város virágos parkjait, az ablakokat és az erkélyeket pedig díszítsék virágokkal. a népfrentbizottság résztvesz majd a kisz városi ifjúságvédelmi bizottságának munkájában és támogatja az új tanácstagok munkáját is. /mti /

--

bb 65. nyersanyagfelhasználásunk és a nemzetközi színvonal - a szellemi termékek erkölcsi kopása - már most kell gazdálkodnunk a jövő évtized anyagaival - sajtótájékoztató a műszaki fejlesztésről

t sl/sze/s vg

1963. március 29.

kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke pénteken a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a műszaki fejlesztés néhány kérdéséről. /folyt.köv./

18.10/a

- 42 -

bb 65./ nyersanyagfelhasználásunk.../ 1.folyt.s

elmondotta, hogy technikai kulturánk kibontakoztatásának, a nemzetközi színvonal elérésének alapvető követelménye a körültekintő távlati tervező munka. ehhez elengedhetetlen a világszint jelenlegi és várható alakulásának mélyreható tanulmányozása és saját helyzetünk reális felmérése. az országos műszaki fejlesztési bizottság első ténykedései közé tartozott, hogy 65 ország adatai alapján tanulmányozta a nemzeti jövedelmek kitermeléséhez felhasznált erőforrásokat, a nyersanyagfogyasztás szerkezetét. a felmérésekből máris figyelemreméltó tanulságokat lehet levonni. néhány fajta nyersanyag és gép, mint például a műtrágya és a traktor felhasználásában az egy főre jutó nemzeti jövedelemhez képest körülbelül a világszinten vagyunk, ugyanakkor meglepő módon azt is megállapították, hogy nálunk ugyancsak a nemzeti jövedelemhez viszonyítva az átlagnál jóval magasabb az acél, az energiahordozók és az energia felhasználása, tehát éppen azoké a nyersanyagoké, amelyeknek a leginkább szűkében vagyunk. nemzeti jövedelmünkhöz képest mi több acélt használunk fel, mint például svédország, vagy a német szövetségi köztársaság. ennek a rekordnak korántsem iparunk fejlődése az oka, sokkal inkább az a tény, hogy gyártási technológiánk nem fejlődött kellőképpen, s így túlzottan sok nyersanyagot kell feldolgozni a készáruk előállításához. nincs például nagyszilárdságú acélunk s a gyengébb minőség miatt nagyobb mennyiségű fémből készülnek gépeink. hasonlóképpen érezteti hatását a hidegen hengerelt finomlemezek hiánya, a fémek kikészítési technológiájának viszonylag alacsony foka, a gépek automatizálásának nem megfelelő színvonal. a fejlett ipari országok gépeit a különféle automatikák és elektronikus berendezések teszik igazán értékesé, az acél részesezése a gép értékéből ott jóval alacsonyabb, mint nálunk. az utóbbi években hazánkban is történtek fontos lépések az említett problémák megoldására. napirendre került a nagyszilárdságú acélok gyártása, sorra megkezdik működésüket új hideghengerműveink, több üzemünk rátért különféle programvezérlésű és egyéb modern gépek előállítására. a gyorsabb ütemű fejlődéshez azonban az eddiginél sokkal inkább kell építeni a kutatómunkára, s jobban kell gazdálkodni a rendelkezésre álló szellemi kapacitással.

/folyt.köv./

18.15/a

- 43 -

Handwritten initials

bb 65./ nyersanyagfelhasználásunk...../ 2.folyt.s

ezután hangsúlyozta, hogy a szellemi termékek ugynevezett erkölcsi kopása korunkban gyorsabb, mint a történelem folyamán eddig bármikor. a legértékesebb találmányok, tervek is a legtöbb esetben csak akkor valóban hasznosak, ha megvalósításuk nem késlekedik. a legkiválóbb új gyógyszer receptje is értéktelenné válik, ha azt csak egy még jobb szer megjelenése után kezdjük gyártani. a szellemi értékek erkölcsi kopásának mértéke természetesen nem minden termékénél egyforma, ezért a gyártás gyors megszervezését, a beruházásokat mindenekelőtt ott kell szorgalmazni, ahol a nemzetközi fejlődés ritmusa ezt a leginkább megköveteli.

a továbbiakban arról beszélt, hogy a műszaki fejlesztésben is, ~~mint a rögönzésekkel~~ a rögönzésekkel, s technikáknak fejlesztésének teljes folyamatát hosszú időre igyekeznünk kidolgozni. már most számot vetünk azzal, hogy tizenöt- husz év múlva mennyi mérnökre és technikusra lesz szükségünk, mik lesznek a feladataink, s oktatási rendszerünket ennek megfelelően alakítjuk ki. hasonlóképpen már most kell gazdálkodnunk azokkal az anyagokkal is, amelyek csak néhány év múlva, esetleg csak a következő évtizedben állnak rendelkezésünkre, hogy a feldolgozó iparnak elég ideje legyen az új anyagok fogadására. ilyen a műanyag, de az alumínium is, amelyből a következő esztendőknben egyre növekvő mennyiség áll majd rendelkezésünkre. iparunknak már most el kell készítenie azoknak a gyártmányoknak a terveit, amelyeket néhány év múlva az új anyagokból állítanak majd elő. az országos műszaki fejlesztési bizottság a legkiválóbb tudósok, közgazdászok, mérnökök bevonásával vesz részt a műszaki fejlesztés távlati tervezésében, s azon munkálkodik, hogy hazánk mind sikeresebben vehessen részt az országok nagy nemzetközi gazdasági versenyében, - mondotta kiss árpád, az omfb elnöke./mti /

|| szakítottunk

bb 66. személyes baráti kapcsolatokat teremtenek a szovjet-unióból érkező turistákkal - az mszbt komárom megyei intéző bizottságának ülése

vid/fm/tné/s fm 1963. március 29.

pénteken tatabányán kibővített ülést tartott a magyar-szovjet baráti társaság megyei elnökségének intéző bizottsága. a tanácskozáson megvitatták, hogy a magyar-szovjet, illetve a szovjet- magyar baráti társaságok együttműködési terve alapján mit valósítanak meg az idén a megyében. az mszbt lelkes megyei aktivistái, valamint az állami és a társadalmi szervek

/folyt.köv./

18.20/a

- 44 -

bb 66./ személyes baráti.../ 1.folyt.s

segítségével jelentősen fejlődött a társaság munkája, így az eddignél jóval gazdagabb programot állíthattak össze. egyik fontos célkitűzés, hogy személyes baráti kapcsolatokat alakíthassanak ki a szovjet és a magyar dolgozók között. az idei társasutazások előtt képekkel, utleírásokkal, szovjetunióban járt megyei dolgozók élménybeszámolóival illusztrált ismeretéseket tartanak a résztvevőknek. a megyébe látogató szovjet vendégek részére baráti találkozókat, üzemi látogatásokat, orosz-nyelvű előadásokat, filmvetítéseket rendeznek.

a társaság megyei elnöksége patronálja a felnőtt és ifjúsági levelezőmozgalmat. baráti találkozóra hívják majd meg a szovjet dolgozókkal levelező felnőtteket és fiatalokat. a szovjet iskolásokkal levelező megyei diákok szovjet-unióból kapott emléktárgyából, leveleiből kiállítást rendeznek. a tervben szerepel továbbá az orosz nyelvtanfolyamok, valamint a középiskolások orosznyelvű versenyének megszervezése is.
/mti /

bb 72. az mszmp központi bizottsága politikai akadémiáján
sze/m/sr 1963. március 29.

ajtai miklós elhangzott előadása a népgazdaság fejlődése, szocialista építő munkánk feladatai címmel füzet alakban megjelent a kossuth könyvkiadónál. /mti/

bb 73. gorkij-emlékünnepek szolnok megyében
1 vid/fm/m/fm 1963. március 29.

gorkij születésének 95. évfordulója alkalmából szolnok megyében több emlékünnepeket rendeztek. pénteken szolnokon, a magyar-szovjet barátság klubjában méltatták a nagy író életét és munkásságát. /mti/

bb 74. bemutató a kaposvári csiky gergely színházban
vid/fm/tné/m/fm 1963. március 29.

pénteken este a kaposvári csiky gergely színházban bemutatták robert merlen francia szerző „korinthosban többé nem hal meg senki,” című művét. a nagysikerű előadást bálint györgy rendezte. /mti/

18.27/a

- 45 -

He

bb 67. az első balatoni fürdőző

vid/te/m/ki

1963. március 29.

pénteken délután ritka látványnak voltak tanui a siófoki üdülők vendégei: gelencsér józsef, 19 éves hajós megfürdött a balatonban. a tavon még majdnem összefüggően áll a jég, de az erős déli szél a partok mentén már megtisztította a vizet a jégtől. a bátor és edzett fiatalember, aki minden évben az első fürdőzők között van, kellemesnek mondotta a jégtáblák között csobogó, 8 fokos vizet.

a tó déli partjain pénteken a szélvédett, napfényes helyeken már 20 fokot mértek és az üdülők közül sokan napfürdőztek./mti/

bb 69. koreai-magyar egészségügyi egyezményt irtak alá budapest

gg/m/sr

1963. március 29.

az egészségügyi miniszteriumban péntek délután szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete és dr. doleschall frigyes egészségügyi miniszter aláírták a koreai-magyar egészségügyi egyezményt. az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium képviselőjében erdélyi károly miniszterhelyettes, a magyar szocialista munkáspárt tudományos és kulturális osztályáról dr. gál györgy alosztályvezető, ott voltak a koreai nagykövetség és az egészségügyi minisztérium vezető munkatársai./mti/

bb 71. kurt blechának

tné/m/sr

1963. március 29.

a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa sajtóhivatala vezetőjének tiszteletére pénteken naményi géza a minisztertanács tájékoztatási hivatala vezetője ebédet adott. az ebéden résztvett darvasi istván, az mszmp kb agit.prop. osztályának helyettes vezetője. ott volt wilhelm meissner az ndk budapesti nagykövete./mti/

18.32/a

- 46 -

bb 60. /megkezdte tanácskozását ... 3. folyt./ m

a beszámoló és a számvizsgáló bizottság jelentése után, valamint a délutáni ülésen, - amelyen somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke is résztvett - igen sok küldött jelentkezett felszólalásra. többi között rámutattak arra, hogy a szocializmus teljes felépítésének időszakában a szakszervezetek szerepe és felelőssége társadalmi életünk minden területén tovább növekszik.

felszólalt dr. szénási géza is, aki a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának üdvözlését adta át a fiatal, de sikereiben gazdag multu szakszervezet kongresszusának.

a tanácskozásról - a küldöttek egyhangú döntése alapján - tiltakozó táviratot küldtek az iraki kormányhoz, amelyben követelik: szüntesse meg az iraki hazafiak üldözését, bocsássa szabadon a jogtalanul bebörtönzötteket, biztosítsa a demokratikus szabadságjogokat minden iraki számára.

a tanácskozást szombaton folytatják./mti/

bb 75. országos ifjúsági kamarazene fesztivál

k m/sr

1963. március 29.

április 4-én, 5-én, 6-án nyiregyházán tartják a 6. országos ifjúsági kamarazene fesztivált. a fesztiválon az ország zeneiskoláiból, ének-zenetagozatu általános iskoláiból, mintegy 500 növendék vesz részt. a fesztivál alkalmával a fesztiválhangversenyen kívül bemutató „kishangversenyeket”, is adnak az együttesek a város és a megye üzemeiben, termelőszövetkezeteiben./mti/

bb 79. időjárásjelentés

sze/m/cz

1963. március 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 29-én, pénteken este:

a nappali felmelegedés kissé fokozódik

várható időjárás szombat estig: nyugat felől lassu felhősödés, helyenkint esővel. megélénkülő délnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 12-16 fok között./mti/

18.55/a

- 47 -

NR

bb 80. a marxizmus eszmei offenzívája

cs vm

1963. március 29.

Szirmai István, elvtárs előadása az MSZMP politikai akadémiáján

az alábbiakban rövidítve közöljük Szirmai Istvánnak, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának az MSZMP központi bizottsága politikai akadémiájának előadásorozatában elhangzott előadását.

a magyar szocialista munkáspárt nyolcadik kongresszusa, összegezve az utóbbi évek történelmi eredményeit, megállapította, hogy hazánkban befejeződött a szocialista társadalom alapjainak lerakása, szocialista vívmányaink továbbfejlesztésének záloga pártunk politikája, amely megfelel a legszélesebb dolgozó tömegek érdekeinek és a társadalom fejlődéstörvényein alapul.

de a szocializmus teljes felépítéséhez nem elegendő a hatyes politika, arra van szükség, hogy politikánkat, ideológiánkat állandóan magyarázzuk a munkások, parasztok, értelmiségiek nagy tömegeinek, a forradalmi munkáspártok csak úgy vezethetik teljes győzelemre a szocialista átalakulást, ha eszméikkel sikerül meghódítaniuk a dolgozók agyát és szívét, ha sikerül leküzdeniük a polgári és kispolgári ideológiát.

a szocializmus alapjainak lerakásával kedvező feltételek alakultak ki a marxista világnézet, a szocialista magatartás és erkölcs általános elterjesztéséhez és uralkodóvá tételéhez szellemi életünkben, kedvez a marxizmus térhódításának a szocializmus pozícióinak nemzetközi erősödése is és az a politikai és világnézeti fejlődés, amelyet népünk a felszabadulás óta eltelt 18 év alatt elért.

az ideológiai nevelőmunkának nemcsak a feltételei kedvezőbbek, hanem jelentősége, az osztályharcban, a szocialista építésben betöltött szerepe is nagyobb, mint bármikor eddig volt.

eszmei harc a szocialista nemzeti egységért

a marxizmus eszmei offenzíváját követeli mindenekelőtt a szocialista nemzeti egység politikája, a szocializmus építésének eredményei nagy vereségeket mértek a polgári és kispolgári eszmevilágra, de a régi világ eszméi, erkölce és ízlése, szokásai és hagyományai még ma is szívósan tartják magukat, és önmaguktól sohasem fognak teljesen eltűnni.
/folyt.köv./

19.15/a

- 48 -

/bb 80. a marxizmus.....1.folyt./vm

a szocialista rendszer hiveinek, tevékeny építőinek még csak egy része marxista világnézetű, nagyobb része még különböző polgári és kispolgári nézetek, előítéletek rabja, nem sajátította el a szocialista munkaerkölcsöt, életszemléletet, világnézetet. az eszmei offenzíva ezért ma a szocialista nemzeti egységért vívott harc egyik legfőbb formája.

az eszmei offenzíva osztályharc a javából, az osztályharc egyik fő frontja, az eszmei offenzíva nem az emberek ellen, hanem az emberekért folyik, elsősorban azokért, akik ma még nem tudatos hivi a szocializmusnak, azokért, akik hivi rendszerünknek, de világnézetük még a polgári és kispolgári eszmék hatása alatt van. ennek feltétele a marxizmus-leninizmus tekintélyének, a kommunisták tekintélyének további növelése - módszere az érvelés, a meggyőzés, az igényesség, a vita színvonalának állandó emelése.

a marxizmus eszmei offenzíváját követeli a békés koegzisztencia politikája is, az imperialisták a háborús provokációk és a gazdasági diszkriminációs politika mellett főleg ideológiai diverziókkal igyekeznek bomlasztani a szocialista országok belső rendjét, a szocialista tábor egységét, minden eszközt megragadnak a szocialista rendszer rágalmozására, a kapitalizmus védelmezésére, az antikommunizmus, a nacionalizmus, a dekadens nézetek terjesztésére, a kapcsolatok kiszélesítését tudatosan használják fel ideológiájuk hatókörének fokozására, a békés gazdasági verseny körülményei között nemcsak áruk kerülnek hozzánk nyugatról, hanem eszmék is, ezeknek az eszméknek van még bizonyos társadalmi és világnézeti táptalaja hazánkban is.

az ideológiában nincs békés együttélés

az ideológia területén nincs semmiféle békés koegzisztencia, az államközi, gazdasági és kulturális kapcsolatok fokozása, a gazdasági verseny kibontakoztatása mellett következetes harcra van szükség minden nem marxista ideológiai áramlat ellen.

nem hagyhatunk válasz nélkül egyetlen antimarxista fellépést sem, amilyen nagyvonalúak és türelmesek vagyunk politikailag a velünk együtt haladó, más világnézetű, a polgári világnézet terhére hordozó emberekkel, olyan következeteseknek és határozottaknak kell lennünk ideológiai tekintetben az antimarxista elméletekkel szemben.

/folyt.köv./

19.25/a

- 49 -

W

/bb 80. a marxizmus....2.folyt./vm

ma is változatlanul érvényes a kétfrontos harc jelszava: küzdünk a dogmatizmus és a revizionizmus ellen pártunkban és a nemzetközi munkásmozgalomban, a harc a marxizmus-leninizmus tisztaságáért, a párt és a dolgozó tömegek közötti kapcsolatok megszilárdításáért, forradalmi céljaink megvalósításáért folyik.

az emberek nevelése természetesen bonyolult és nehéz feladat, amely nem valósítható meg rohammal vagy politikai kampánymunkával. százazrek és milliók kommunista nevelése hosszú évek szivós erőfeszítését követeli, amelynek eredményei nem mutatkoznak meg azonnal. az ideológia munkásainak megtisztelő kötelessége, hogy segítsék és előrevigyék a marxizmus eszmei offenzíváját, terjesszék pártunk, a forradalmi munkásmozgalom történelemformáló eszméit.

a marxizmus eszmei offenzívájának elengedhetetlen feltétele az elméleti-ideológiai munka magasabb színvonalra emelése. a marxizmus tudományos elmélete állandóan gazdagodik a nemzetközi munkásmozgalom tapasztalataival, a szocialista építés magyarországi tapasztalataival is. a marxista elmélet művelése hazánkban is a legszélesebben értelmezett társadalmi gyakorlat szolgálatában kell, hogy álljon. a szocializmus teljes felépítése időszakában is az a fő feladat, hogy a marxizmus-leninizmus alapján helyesen dolgozzuk ki a gazdasági és a kulturális munka feladatait, s ezek megoldása közepette szembesítsük a marxista ideológiát a kispolgári-polgári tendenciákkal, segítsük diadalra a marxizmus világnézetét.

az eszmei offenzívában a kulturális élet minden területének sajátos helye és szerepe van.

a szocialista tudat kialakításának egyik előkészítő műhelye az iskola: itt alapozzuk meg az ifjúság világnézetét és erkölcsét. az iskola világnézeti, erkölcsformáló hatása kiterjed a felnőtt oktatásban részt vevőkre, az egész társadalomra is. iskoláink akkor szolgálják jól az új ember kialakítását, ha az iskolai élet minden mozzanatát, az oktató-nevelő munkát és a tananyagot áthatja a marxizmus-leninizmus eszmeisége. emelünk kell a pedagógusok felkészültségét, ideológiai-pedagógiai és szaktárgyi műveltségét, a pedagógusok ideológiai képzése azért különösen fontos, mert a pedagógusok a párt legfontosabb harcostársai az új nemzedék nevelésében.

/folyt.köv./

19.32/a

- 50 -

KE

/bb 80. a marxizmus....3.folyt./vm

az eszmei offenzíva: támadás a tudatlanság, a műveletlenség ellen is. a munkások és parasztok újabb százazreit kell megismertetnünk az általános műveltség alapjaival. az utóbbi években szinte tömegmozgalommá lett a felnőttek iskolai tanulása. ez évben csaknem 300 ezer felnőtt tanul az esti és levelező oktatásban.

az iskolai rendszerű oktatás mellett az irodalom, a művészetek erejével, az ismeretterjesztő szó és kép hatalmával milliókat kell művelődésre serkentetnünk. nagy gondot kell fordítani arra, hogy a könyvtárakból kölcsönzött könyvek, a szabad egyetemeken, munkás-és tsz-akadémiákon s másutt tartott ismeretterjesztő előadások korszerű műveltséget nyújtsanak. ki tudjuk-e elégíteni ezt az érdeklődést megfelelő művészi színvonalú művekkel, szocialista igazságunkat meggyőzően bizonyító előadásokkal? itt dől el tudatformáló harcunk egyik nagy csatája. nagy felelősség hárul a népművelőkre, akiknek a hivatása az ember egyéniségének a gazdagodását, a szocialista tudat és izlés alakulását formáló alkotások, ismeretek kiválogatása és közvetítése.

a kulturális tömegmozgalom sokat tehet a szocialista életforma és izlés, a modern szocialista művészetet értő közönség nevelésében is. a közösségi szellem, a közös tulajdonhoz, a közös munkához való viszony kialakítása hosszabb távú feladat. az együtt tanulás, szórakozás, művelődés, nagymértékben elősegíti e folyamat meggyorsítását. ennek szép példát láthatjuk a szocialista brigádok közös művelődési programjaiban, a dolgozók számára létrehozott klubok munkájában.

a tudományok szerepéről és feladatairól

a szocializmus teljes felépítéséért folyó harcunkban a marxizmus eszmei offenzívájában fontos helyet foglal el a tudományok fejlesztése. a tudomány a mi viszonyaink között is mindinkább közvetlen termelőerővé válik. a tervezés lehetősége és szükségessége a tudományok területén egyre inkább elfogadott elvvé válik a tudósok körében. ezt a felismerést segíti az a nagyarányú munka is, amely az elmúlt években folyt az országos távlati tudományos kutatási terv kidolgozása során. most arra kell törekednünk, hogy ezt a fő vonalaiban helyes távlati tudományos tervet végrehajtsuk, menet közben folyamatosan tökéletesítsük, és még jobban hozzáigazítsuk a gyakorlat által támasztott követelményekhez. tudományos életünk fejlődésének egyik központi kérdése az elméleti kutatások és a gyakorlat közötti kapcsolat szorosabbá tétele.

/folyt.köv./

19.45/a

- 51 -

KE

/bb 80. a marxizmus.....4.folyt./vm

szirmai istván ezután részletesen foglalkozott a közgazdaságtudomány, a filozófiai tudomány, valamint a történettudomány szerepével és hangsúlyozta „fejleszténünk kell a marxista filozófia tudomány és a természettudományok szövetségét, azt a közös munkát, amely a modern természettudományok filozófiai problémáinak megoldását célozza,,.

az eszmei harc közege, célja is, de egyben eszköze is az irodalom és minden más művészet. mindaz, amit az irodalomról mondok - annak egészséges fejlődéséről és a problémákról - minden más művészeti ágra is vonatkozik.

az irodalom és a művészet nehezebben heverte ki az ellenforradalom ideológiai rombolását, mint szellemi életünk más szektorai. de az elért társadalmi, politikai és gazdasági eredmények, a párt két fronton vívott ideológiai harca és szocialista művelődési politikája hamarosan itt is éreztette hatását. alkotóművészeink mindinkább aktív részesei lettek a szocialista építőmunkának.

erősödött és szélesedett a kommunista művészek, a szocializmus eszméit igentlő, értük meggyőződéssel küzdő alkotók tábora, akik műveikkel, állásfoglalásaikkal, tekintélyükkel nagymértékben hozzájárultak a politikai és irodalmi élet konszolidálásához.

pártunk úgy foglalt állást, hogy a szocialista realista alkotások mellett teret kell adnunk minden jó szándéku irásnak, minden becsületes, nem ellenséges, művészi tevékenységnek is. szélesedett is írói frontunk: közeledtek az „ellenzókik”, megszólaltak a „hallgatók”, és jöttek az újak, a fiatalok. soha ilyen sokszínű nem volt irodalmi életünk.

mai irodalmunkban kiemelkedő színvonalu verseskötetek, prózai és drámai művek tanúsága szerint erősödik a szocializmust építő társadalom harcait és a harcokban formálódó embert felelősséggel ábrázoló, pártos, szocialista realista irányzat, amely tudatosan részt vállal a dolgozók küzdelmeiben.

a polgári, kispolgári nézetek bírálata

mindezek az eredmények nem jelentkeznek „tisztán”, találkoznak a régi, anakronisztikus nézetekhez való ragaszkodással, a tapasztalatlansággal és a világnézeti bizonytalansággal.

/folyt.köv./

19.57/a

- 52 -

KE

/bb 80. a marxizmus.....5.folyt./vm

sok polgári, kispolgári indítású író még nem számolta fel maradéktalanul régi ideológiáját. a polgári, kispolgári nézetek ma is tovább élnek.

az előadó a továbbiakban példákat említett, amely szerint „... az ideológiailag talajt vesztett ugynevezett népi írók egy része régi eszmei platformát bizonyos mértékig fenntartván, vallja magáénak a szocializmust,, a kispolgári, polgári szemléletű írókkal kapcsolatban megemlítette, hogy „...műveikben elítélik, bírálják ugyan a kapitalizmust, de a mai szocialista világához inkább csak alkalmazkodnak irodalmi hőseik, semhogy megküzdéssel elfogadnák azt,,.

külön szólt arról, hogy „...egy-egy szinpadí műben vagy regényben, novellában meghökkent bennünket a közöny, az erkölcsi közömbösség,,.

sok szó esik az irodalmi vitákban a korszerűségről. a párt támogatja a szocialista szellemű alkotókat, ujtó, a tartalomhoz idomuló formai megoldásokat kereső törekvésekben. a „korszerűség”, ürügyén azonban egyesek a század eleji, két világháború közötti polgári irányzatokat próbálják felmelegíteni, a mai nyugati dekadens áramlatok képviselőit kritikátlanul utánozzák. a korszerűség elsődlegesen a tartalom, a valóság értelmezésének és visszatükrözésének, az alkotó világlátásának és magatartásának problémája.

a szematizmus és dogmatizmus elleni védekezés ürügyén egyesek elfordulnak a társadalom nagy problémáinak ábrázolásától; mások - tagadván az irodalom nevelő funkcióját - mai művészetünk legfőbb feladatának a hibák leleplezését, a „tényfeltárást”, vallják. ezeknél az alkotóknál erősen hat az élet sötét oldalainak egyoldalú ábrázolása, társadalmi életünk ellentmondásainak torzított visszatükrözése. ez a mi szemléletünktől és népünktől is teljesen idegen.

a dogmatizmus hatása, valamint a marxista gondolkodás és szilárd világnézet hiánya miatt sokan félnek hozzányulni a bonyolult kérdésekhez, mivel ezek eszmei biztonságot, egyértelmű állásfoglalást követelnek. pedig nincsen olyan téma, amelyről nem lehet írni.

/folyt. köv./

20.20/a

- 53 -

KE

/bb 80. a marxizmus.....6.folyt./vm

komoly veszélyt jelent a kispolgári eszmék, a kispolgári izlés terjedése, amely a közönség elmaradottabb részeinek igényét igyekszik kiszolgálni. egyes alkotók a kispolgári erkölcsöt, a nyárspolgáriságot mai köntösbe öltöztetik. ezeknek a kispolgári eszméknek a káros előretörésével találkozunk a filmgyártásban, a televízió és a rádió egyes kitenyészett, u.n. „népszerű”, nagyközönségnek szánt adásaiban. sajnós, ennek a helytelen közönségigénynek egyes művelődési intézményeink is engedelményeket tesznek.

szirmai istván ezután az utóbi években megélt vita-szellemmel foglalkozott. megállapította, hogy „... nem lehet pártos az az író, aki nem a valóságot ábrázolja, aki mai életünkben nem fedez fel semmi problémát. de nem lehet igazában pártos az az író sem, aki csak jelzést ad, irányt nem. a vitában lényegében megfogalmazódott az a helyes álláspont: az a módszer, amely megragad a felszíni jelenségeknél, futó benyomásokra hagyatkozik, elutasítja a törvényszerű, a tipikus feltárásához elengedhetetlenül szükséges elemző munkát, az ehhez szükséges tudatosságot - idegen a szocialista művészettől.

az előadás további részében szolt a fiatal írók pécsi találkozásáról, utána így folytatta:

„... nem lehetünk békés szemlélődők az irodalomban. finom szűrő-rendszerekre van szükség, pontos elemzésre, marxista kritikára, hogy a különböző csatornákon ható polgári ideológiák ellen hathatósan fel tudjunk lépni. felelős, harcossal marxista kritikára, állásfoglalásokra, amelyek orientálnak, s ítéletre kényszerítenek; a szocialista művészet és irodalom erejére, példamutatására, s ami talán a legfontosabb: egészséges alkotói légkörre, vitázó szenvedélyességre, hogy a még meglevő ellentmondásokat, hibás nézeteket - amelyek nemcsak egy-egy író magánnézetei, hanem a különböző rétegekben megbuvó, lappangó polgári ideológiák megnyilvánulásai - nyílt eszmei vitákban legyőzhessük,..

a következő eszmei harc egyuttal a béke biztosítéka is

a marxizmus eszmei offenzívája hazánkban: része a marxizmus nemzetközi előnyomulásának, a marxizmus és a polgári ideológia világméretű harcának. korunk ideológiai folyamataiban az a legfontosabb, hogy nemzetközi értelemben és méretekben is a marxizmus van támadásban.

/folyt.köv./

20.25/a

54
- ■ -

He

/bb 80. a marxizmus.....7.folyt./vm

a két rendszer békés egymás mellett élése ennek a nemzetközi eszmei küzdelemnek, a marxizmus világméretű térhódításának is kedvező feltételeket és lehetőségeket teremt.

a békés egymás mellett élés nem jelent általános eszmei meg-békélést és nem tesz lehetővé valamilyen ideológiai egységet a polgári demokratizmussal, a polgári humanizmussal sem. az ilyen-fajta egyezség szorgalmazói arra hivatkoznak, hogy a polgári demokratizmus és pacifizmus is a háboru és a fasizmus ellen van, képviselői gyakran egy frontban küzdenek a kommunistákkal. igaz, a kommunisták politikailag együttműködnek a polgári humanizmussal, a polgári demokrácia híveivel is a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott harcban, de ideológiailag semmilyen szövetséget sem köthetnek a polgári demokratizmussal vagy pacifizmussal, amely végeredményben polgári osztályérdekek kifejezője, s ellentétes a marxizmussal. igaz: különbséget teszünk az antikommunizmus és a polgári ideológia olyan irányzatai és megnyilatkozásai között, amelyeknek közvetlenül nincs kommunistaellenes politikai töltésük. változatos módszerekkel, de a polgári ideológia minden formája és megnyilvánulása ellen küzdünk. „ az ideológiában nem lehet változni ellenséges, vagy nem élesen ellenséges között, - mondta kádár elvtárs a nyolcadik pártkongresszuson.

egyetértünk hruscsov elvtárral, aki legutóbb arról beszélt, hogy „ az ideológiai békés egymás mellett élés a marxizmus-leninizmus elárulása, a munkások és a parasztok ügyének elárulása,.. a marxizmus nem élhet együtt békésen a polgári ideológiának azokkal

a változásaival sem, amelyek első pillantásra elvont jellegűek, látszólag nem érintik a szocialista társadalmi rendszert. társadalmi rendünk természetéből, a marxista eszme forradalmi-tudományos voltából következik, hogy a kommunisták engesztelhetetlen ellenfelei és bírálói a hanyatló kapitalizmus szellemi züllésének, a dekadencia minden formájának.

vannak, akik szubjektíve minden bizonytaló szintén a koeg-zisztencia mellett foglalnak állást, de a polgári eszmék képviselői lévén, a békés egymás mellett élést azonosítják a marxizmus ideológiai lefegyverzésével, az eszmék békéjével, a szocialista és a polgári kultúra egybemosásával. a mi szocialista kulturánk nem kel hadra - a szó katonai értelmében -, nem a fegyveres összecsapást várja és szítja, de igenis hadra kel - a szó eszmei értelmében - a polgári ideológia és pszichológia ellen.

/folyt.köv./
20.37/a

- 55 -

He

/bb 80. a marxizmus.....8.folyt./vm

a marxizmust nem lehet „lefegyverezni”, mert objektív társadalmi-történeti szükségszerűség, az osztályharc követelménye, hogy a munkásosztály felszabadulásának, az új társadalomért vívott küzdelmének fegyvere legyen. S nem utolsósorban e „fegyver”, erejének és hatásának következménye: lehetőség van arra, hogy elkerüljük a katonai fegyverek összecsapását, hogy reális legyen küzdelmünk a leszerelésért, a békéért, a szocializmusért./mti/

-. -

bb 76. közlekedési balesetek

m/sr

1963. március 29.

a Lenin körút és a Dob utca kereszteződésénél poeck Lajosné, 55 éves segédmunkás budapesti lakost elütötte Varga István 19 éves segédmunkás segédmotoros kerékpárjával. A baleset következtében poeck Lajosné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A mentők a szobi utcai kórházba szállították.

a Váci ut 40 szám előtt Halmai István Szalkszentmártoni lakos el 20-57 rendszámú motorkerékpárjával összeütközött a CH 27-47 rendszámú személygépkocsival. A baleset következtében a motorkerékpár utasa P. Ildikó, 17 éves segédmunkás budapesti lakos könnyű sérülést szenvedett. A baleset oka: Halmai István motorkerékpáros nem tartotta be a követési távolságot, ittasan vezetett, vezetői igazolványát bevonták. /mti/

-. -

bb 77. megemlékezés Egon Ervin Kisch halálának 15. évfordulója alkalmából

t Lv/tm/m/sr

1963. március 29.

a magyar újságírók országos szövetsége és a csehszlovák kultúra pénteken megemlékezett Egon Ervin Kisch halálának 15. évfordulójáról. Ott volt Szakasits Árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke, Frantisek Pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete, az újságíró társadalom számos tagja.

Ruffy Péter a magyar nemzet főmunkatársa és Frank László újságíró méltatta Egon Ervin Kisch munkásságát. /mti/

-. -

20.45/a

NB

bb 78. súlyos közlekedési balesetek szolnok megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. március 29.

Szolnok megyében az elmúlt napokban súlyos közlekedési balesetek történtek. Csütörtökön a kora esti órákban mezőtúr belterületén haladt motorkerékpárjával Szücs Ferenc helybeli lakos. A szabályosan haladó motorkerékpáros elé hirtelen az uttestre szaladt e. Tóth Zoltán hároméves kisfiú, aki felügyelet nélkül játszadozott a forgalmas útvonalon. A kisfiút a mentők életveszélyes állapotban szállították a mezőtúri városi kórházba.

Öcsöd községben Filip András, a nyolcas számú autóközlekedési vállalat ya 85-43-as rendszámú pótkocsis tehergépkocsijának vezetője elaludt a kormánykeréknél. Gépkocsija az út baloldalára került, majd az árokba zuhant. A gépkocsiban és a rajta lévő áruban 13.000 forint értékű kár keletkezett. A gépkocsivezető ellen eljárást indítottak. /mti/

-. -

bb 81. bolgár irodalmi est a Kossuth klubban

k dl/sze/m/cz

1963. március 29.

Az országos béketanács, a bolgár kultúra és a tudományos ismeretterjesztő társulat pénteken emlékünnepséget rendezett Aleko Konsztantinov bolgár író születésének századik évfordulója alkalmából. Az ünnepségen, amelyet a béke világtanács elnökségének kezdeményezésére tartottak, megjelent Jancsó Georgiev a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. Kardos László akadémiai levelező tag megnyitója után Sipos István tudományos kutató tartott előadást. Az est műsorában fel lépett Palotai Erzsébet, Kürthy Éva és Szendrei Imre. /mti/

-. -

20,55/m

- 57 -

NB

vege -



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 180-400, 360-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 30.

bb 1. debussy és wagner bemutató az operaházban, illetve az erkel színházban

i s/gg/m/hf

1963. március 30.

mindkét zenei színházunk bemutatóval zárja az idei évadot. az operaházban a napokban megkezdődnek debussy-pelléas és melis-sande című zenedrámájának próbái. harmincnyolc éve nem játszották budapesten az operát, amelyet most a debussy évforduló alkalmával ujítanak fel. a próbákat mikó andrás főrendező irányítja. a férfi címszerepet a kettős szereposztásban palcsó sándor és kozma lajos, a nőit sándor judit és házy erzsébet énekli. golaudot melis györgy és faragó andrás alakítja. fontos szerepet kapott: bódty józsef, komlóssy erzsébet és szabó anita is. az előadásokat felváltva ferencsik jános főzenelgazgató, illetve blum tamás vezényli. a bemutatót május 18.-ra tűzték ki.

az erkel színház wagner lohengrinjának felújításával zárja az évadot. a címszerepet hármas szereposztásban simándy józsef, joviczky józsef és tarnay gyula énekli, elzát orosz julia, mátyás mária és dunszt mária. ortrud szerepét delly rózsira, eszenyi irmára és gombos évára osztották. a királyt antalfy albert, és kövesdy károly, telramundot jámbor lászló és palócz lászló, a hírnököket pedig sebestyén sándor, reményi sándor és turpinszky béla énekli. az operát lukács miklós és koródi andrás vezényli majd. wagner zeneművének próbáit a napokban kezdik meg békés andrás rendező irányításával, a bemutatót június 4-én tartják. /mti/

...-

bb 2. három hónap alatt 40 filmbemutató - irodalmi művek filmváltozatai, fesztiválokon díjat nyert alkotások, számos vigjáték a műsorban

i di/gk/m/hf

1963. március 30.

a mokép-nél tájékoztatták az mti munkatársát, mit láthatunk a mozikban a magyar és külföldi művészek újabb alkotásai közül április elejétől június végéig.

a film barátai 40 újdonság között válogathatnak, megismerhetik számos irodalmi mű filmváltozatát, s a külföldi rendezők több díjnyertes művét. a magyar filmgyártás négy produkcióval jelentkezik. /folyt.köv./